

LIITE 1: Perustelumuistio

Käynnissä olevien innovaatorahastosta rahoitettujen hankkeiden jatkuminen (HEL 2022-013346)

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto 8.12.2022

Käynnissä olevien hankkeiden jatkuminen

	Toteuttaja	Hanke	Sidottu (H) ja siirrettäväksi haettu (S) rahoitus 2023, €	Sidottu (H) ja siirrettäväksi esitettävä (S) rahoitus 2023, €	Sidottu (H) ja siirrettäväksi haettu (S) rahoitus 2024, €	Sidottu (H) ja siirrettäväksi esitettävä (S) rahoitus 2024, €	Sidottu (H) ja siirrettäväksi haettu (S) rahoitus 2025, €	Sidottu (H) ja siirrettäväksi esitettävä (S) rahoitus 2025, €	Haettu (S) ja sidottu (H, A) rahoitus yht. 2022-2025, €	Myönnettävä (H) ja siirrettävä / siirretty (S, A) yht. 2022-2025, €
1	Aalto-yliopisto	Biodesign Helsinki	198 020 (H) 7 500 (S) yht. 205 520	198 020 (H) 7 500 (S) yht. 205 520	109 746 (H)	109 746 (H)	-	-	307 766 (H) 7 500 (S) yht. 315 266	307 766 (H) 7 500 (S) yht. 315 266
2	Forum Virium Helsinki Oy (FVH) ja Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia (Hki)	Fiksu Kaupunki - Helsinki Innovation Districts	FVH: 84 500 (S) FVH: 428 482 (H) Kansl: 20 500 (S) Kansl: 70 000 (H) yht. 603 482	FVH: 84 500 (S) FVH: 428 482 (H) Kansl: 20 500 (S) Kansl: 70 000 (H) yht. 603 482	-	-	-	-	FVH: 84 500 (S) FVH: 428 482 (H) Kansl: 20 500 (S) Kansl: 70 000 (H) yht. 603 482	FVH: 84 500 (S) FVH: 428 482 (H) Kansl: 20 500 (S) Kansl: 70 000 (H) yht. 603 482
3	Forum Virium Helsinki Oy (FVH) ja Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia (Hki)	Mobility Data Lab	FVH: 78 000 (S) FVH: 426 120 (H) Kansl: 131 700 (H) yht. 635 820	FVH: 78 000 (S) FVH: 426 120 (H) Kansl: 131 700 (H) yht. 635 820	FVH: 13 000 (S) FVH: 353 120 (H) Kansl: 158 700 (H) yht. 524 820	FVH: 13 000 (S) FVH: 353 120 (H) Kansl: 158 700 (H) yht. 524 820	-	-	FVH: 91 000 (S) FVH: 779 240 (H) Kansl: 290 400 (H) Yht. 1 160 640	FVH: 91 000 (S) FVH: 779 240 (H) Kansl: 290 400 (H) Yht. 1 160 640
4	Haaga-Helia ammattikorkeakoulu Oy	PasilaHUB: kuluttajaliiketoiminnan yhteistyö- ja innovaatiotoiminnan alustan luominen	117 358 (H)	117 358 (H)	-	-	-	-	117 358 (H)	117 358 (H)
5	Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, elinkeino-osasto	Finnish AI Region - FAIR	36 826 (S) 150 502 (H) yht. 187 328	36 826 (S) 150 502 (H) yht. 187 328	150 502 (H)	150 502 (H)	109 862 (H)	109 862 (H)	36 826 (S) 410 866 (H) yht. 447 692	36 826 (S) 410 866 (H) yht. 447 692
6	Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, elinkeino-osasto	Helsinki Education Hub	634 170 (H)	634 170 (H)	-	-	-	-	634 170 (H)	634 170 (H)
7	Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia	Helsinki yritysten kehitys- ja kokeilualustana	100 571 (S) 395 000 (H) yht. 495 571	100 571 (S) 395 000 (H) yht. 495 571	-	-	-	-	100 571 (S) 395 000 (H) yht. 495 571	100 571 (S) 395 000 (H) yht. 495 571

	Toteuttaja	Hanke	Sidottu (H) ja siirrettäväksi haettu (S) rahoitus 2023, €	Sidottu (H) ja siirrettäväksi esitettävä (S) rahoitus 2023, €	Sidottu (H) ja siirrettäväksi haettu (S) rahoitus 2024, €	Sidottu (H,A) ja siirrettäväksi esitettävä (S) rahoitus 2024, €	Sidottu (H,A) ja siirrettäväksi haettu (S) rahoitus 2025, €	Sidottu (H) ja siirrettäväksi esitettävä (S) rahoitus 2025, €	Haettu (S) ja sidottu (H,A) rahoitus yht. 2022-2025, €	Myönnettävä (H) ja siirrettävä / siirretty (S,A) yht. 2022-2025, €
8	Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, elinkeino-osasto,	Urban Tech Helsinki - hautomo	594 550 (H)	594 550 (H)	594 550 (H)	594 550 (H)	594 550 (H)	594 550 (H)	1 783 650 (H)	1 783 650 (H)
9	Helsingin kaupunki, Kaupunkiympäristön toimiala, RYA, asuntotuotanto	Heka Kalasatama Kaljaasi Fortunakatu energiapilotti	459 600 (S) 573 000 (H) yht. 1 032 600	459 600 (S) 573 000 (H) yht. 1 032 600	27 000 (H)	27 000 (H)	34 362 (S)	34 362 (S)	493 962 (S) 600 000 (H) yht. 1 093 962	493 962 (S) 600 000 (H) yht. 1 093 962
10	Helsingin yliopisto	Viikki Innovation Platform & Food Lab - biokampuksen innovaatiokeskittymän kehittäminen	316 840 (H)	316 840 (H)	80 585 (A)	80 585 (A)	-	-	316 840 (H) 80 585 (A) yht. 397 425	316 840 (H) 80 585 (A) yht. 397 425
11	Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	Health Proof Helsinki – Health business RDI ecosystem environment	149 946 (H)	149 946 (H)	70 157 (S)	70 157 (S)	-	-	70 157 (S) 149 946 (H) 220 103 yht.	70 157 (S) 149 946 (H) 220 103 yht.
12	Startup Maria Oy	Maria 01 - Euroopan johtavan kasvuyrityskeskittymän laajentuminen ja kansainvälistyminen	338 283 (H)	338 283 (H)	-	-	-	-	338 283 (H)	338 283 (H)
13	Slush Oy	Match made in Helsinki	88 733 (H)	88 733 (H)	88 733 (H)	88 733 (H)	-	-	177 466 (H)	177 466 (H)
14	Tech Nordic Advocates ry	Helsinki – Female Tech Founder Frontrunner	145 541 (H)	145 541 (H)	-	-	-	-	145 541 (H)	145 541 (H)
15	The Startup Shortcut Oy	Women´s Academy/ The Shortcut Spark Academy	90 465 (H)	80 628 (H)	-	-	-	-	90 465 (H)	80 628 (H)
	YHTEENSÄ		4 848 710 (H) 787 497 (S) yht. 5 636 207	4 838 872 (H) 787 497 (S) yht. 5 626 370	1 482 351 (H) 83 157 (S) 80 585 (A) yht. 1 646 093	1 482 351 (H) 83 157 (S) 80 585 (A) yht. 1 646 093	704 412 (H) 34 362 (S) yht. 738 774	704 412 (H) 34 362 (S) yht. 738 774	7 035 473 (H) 905 016 (S) 80 585 (A) yht. 8 021 074	7 025 636 (H) 905 016 (S) 80 585 (A) yht. 8 011 237

(H) = aikaisemmin sidottu rahoitus

(S) = siirrettävä/siirrettäväksi haettu rahoitus

(A) = aikaisemmalla päätöksellä siirretty/myönnetty rahoitus

1. Aalto-yliopisto: Biodesign Helsinki: Tarvelähtöiset lääketieteellisen teknologian innovaatiot Helsingissä

Toteutusaika:	08.2022 - 07.2024	PRR 3599795
Yhteistyötahot kaupungilla:	Helsingin kaupungin elinkeino-osaston innovaatiot ja uudet kokeilut - yksikkö, Helsingin sairaala	
Yhteistyötahot muualla:	Helsingin yliopisto, HUS, Health Capital Helsinki -hanke (HCH), SPARK Finland, Health Incubator Helsinki	
Kokonaiskustannukset:	818 612 euroa + in kind -osuus 59.520 euroa. Innovaatorahaston osuus noin 47%.	

Vuonna 2022 säästyvien rahojen siirtotarve	Innovaatorahasto, €
2023	7 500

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, € (sidottu: eja 11.4.2022 §16)
2023	198 020
2024	109 746
Yht.	307 766

Rahoitus- ja siirtotarve yhteensä	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2023	205 520	198 020
2024	109 746	109 746
Yht.	315 266	307 766*

Siirtoesitys	Innovaatorahasto, €
2023	7 500

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2023	198 020
2024	109 746
Yht.	307 766

Rahoitus- ja siirtoesitys yhteensä	Innovaatorahasto, €
2023	205 520
2024	109 746
Yht.	315 266

**) Lisäksi hankkeen aikana in kind -panostus 59.520 € (kuluja ei ole sisällytetty budjettiin). In kind -panostukset sisältävät vastuullisen johtajan työn, Biodesign Finland -johtoryhmätyön, Biodesign Helsinki -hankkeen ohjausryhmätyön, innovaatiopalvelut (Aalto, HY ja HUS), IP-selvitykset, vierailivat luennoitsijat ja HUS:in Lean -kehittämistiimien panostus immersioyksiköiden kehittämiseen yhteistyössä innovaatiotutkijoiden kanssa sekä vierailijoiden työ innovaatiotutkijoiden koulutuksen aikana sekä tarvittavat työvälineet.*

Hankkeen kuvaus
<p>Biodesign Finland -ohjelma on Stanfordin yliopistosta lähtöisin oleva lääketieteellisen teknologian koulutus- ja innovaatio-ohjelma, joka on toiminut Suomessa vuodesta 2016. Tulokset ovat olleet onnistuneita ja nyt vaikuttavuutta halutaan laajentaa.</p> <p>Hankkeesta vastaa Aalto-yliopisto ja hankkeen keskeisiä kumppaneita ja rahoittajia ovat Helsingin yliopisto ja HUS, jotka yhdessä Aalto-yliopiston kanssa kattavat hankkeen 816 212 euron kuluista 50% (HUS ja Helsingin yliopisto 100 000 euroa/organisaatio ja Aalto 208 106 euroa) ja lisäksi kohdentavat hankkeeseen erillistä työpanosta 59.520 euron arvosta.</p> <p>Hankkeeseen rekrytoidaan 8 innovaatiotutkijaa (henkilö, joka käy läpi koulutuksen ja tekee terveydenhuollosta havaintoja), jotka muodostavat neljä Biodesign tiimiä. Kaksi tiimiä toimii yhteistyössä HUS:n ja kaksi Helsingin sairaalan kanssa, 10 kk/tiimi. Hankkeessa luodaan uusia toimintamalleja tarpeiden identifiointiin, paikalliseen hyödyntämiseen klinikalla ja jalkauttamiseen klinikan ulkopuolelle. Sen jälkeen validoidaan luotujen toimintamallien toimivuus. Lääketieteellinen osaaminen tulee tiimeihin klinikalta osallistuvilta lääkäreiltä. Kukin tiimi tekee 200-400 eritasoisia havaintoja sairaalajakson aikana ja lähtevät kehittämään ratkaisua yhteen havaittuun ja perusteellisesti validoituun tarpeeseen. Tavoitteena on synnyttää 3-5 uutta startup yritystä vuodessa ja 2-4 uutta liiketoiminta-aihiota olemassa oleville yrityksille.</p> <p>Tarpeet, jotka ovat ratkaistavissa klinikka/sairaalatasolla menevät jatkokäsittelyyn sisäisesti, loput jalkautetaan hankkeessa rakennettavan tarvealustan kautta syötteiksi innovaatioekosysteemin käyttöön. Tällä suunnataan pääkaupunkiseudun innovaatioekosysteemissä innovaatioajattelua ja -toimintaa kohti konkreettisia tarpeita, jotka aikanaan luovat matalammalla riskillä uutta liiketoimintaa. Samalla vastataan terveydenhuollon konkreettisiin tarpeisiin pääkaupunkiseudulla ja liiketoiminnan</p>

onnistuu maailmanlaajuisesti.

Hankkeen kolme keskeisintä tavoitetta ovat:

1. Yrittäjyyden, liike-elämän ja työllisyyden edistäminen lääketieteelliseen teknologian alalla tuoden yhteen alan osaajia sekä kasvattamalla osaamista.
2. Tarvelähtöisyyden vahvistaminen Helsingin kaupungin innovaatioekosysteemissä sekä tutkimustiedon tehokkaampi integrointi osaksi pääkaupunkilähtöisiä innovaatioita ja startup-toimintaa terveysteknologian alalla.
3. Tehostaa Helsingin kaupungin ja HUS:n terveydenhuollon kehittämishankkeita innovatiivisen yhteistekemisen kautta.

Konkreettiset aikaansaannokset ovat:

1. DIGITAALINEN TARVETIETOKANTA: Luodaan uusi digitaalinen tarvealusta tarpeille, jotka ovat ratkaistavissa lääketieteellisen teknologian keinoin.
2. TARVELÄHTÖISEN INNOVAATIOTOIMINNAN VAHVISTAMINEN: Lisätään tietoisuutta alustasta, tarvelähtöisestä innovaatiosta ja lääketieteellisen teknologian kehityskaaren erityispiirteistä tilaisuuksien ja digitaalisen aineiston avulla.
3. VALIDOITUJEN TOMINTAMALLIEN VIEMINEN KÄYTÄNTÖÖN
 - a) Klinikoiden tehokkaampi tapa hyödyntää Biodesign -havaintoja nyt ja tulevaisuudessa
 - b) Kaupallistamistimien ja tutkimusryhmien linkittäminen

Hankkeen vaihe

Hanke on käynnistynyt elokuun 2022 alussa ja siinä on edetty suunnitelmien mukaan. Konkreettisempia tuloksia hankkeesta on odotettavissa vasta kevään 2023 aikana.

Neljä innovaatiotutkijaa on aloittanut Biodesign Finland -ohjelmassa 1.8.2022 alkaen. Heidät on koulutettu Biodesign-prosessin osaajiksi, ja he ovat olleet immersioilla korva-, nenä- ja kurkkutaudeilla (HUS) sekä Neuvolassa. Helsingin kaupungin osalta biodesign -hankkeen innovaatiotutkijat ovat syksyn aikana onnistuneesti suorittaneet immersiojaksonsa Kampin ja Kallion perhekeskuksissa. Alustavan arvioin mukaan tähän mennessä immersiolta syntyneitä havaintoja on kertynyt Neuvola toiminnasta 650kpl ja korva-, nenä-, - ja kurkkutaudeilta 700kpl.

Innovaatiotutkijoiden koulutus jatkuu vielä loppuvuoden ja ensi vuoden kevään. Tämän vuoden innovaatiotutkijat ovat olleet pilottioppilaita uusitus Biodesign ohjelmassa. Heiltä kerätyn palautteen myötä, koulutusohjelmaa kehitetään kevään digitalisoimistoimien yhteydessä. Koulutusohjelman Curriculumin mukainen materiaali + kotitehtävät tullaan kokonaisuudessa digitalisoimaan niin, että ne ovat mahdollisimman monen saavutettavissa.

Hanke on rakentanut yhteistyötä eri toimijoiden ja luonut pohjaa lääketieteellisen teknologiaosaamisen syventämiseen pääkaupunkiseudulla. Osaamisperustaa on vahvistettu Biodesign -koulutusohjelman kehittämisellä ja koulutusmateriaalin digitalisoimisen suunnittelusta niin, että ne ovat mahdollisimman monen saavutettavissa.

Aallon, HY:n ja Metropolian välillä on rakenteilla yhteistä lääketieteellisen tekniikan regulaatiokoulutusta ja Biodesign Finland -ohjelmassa on aloitettu säännölliset mentorointisessiot, joissa kokeneet alan osaajat haastavat innovaatiotutkijoita. Lisäksi on tehty digitaalisen tarvealustan alustavaa vaatimusmäärittelyä, määritelleen keskeisimmät toiminnot ja käyttäjät. Tarvealustan on määrä olla testikäytössä 9/2023.

Päätöksen perustelut

Hankkeelle esitetään rahoitusta innovaatorahastosta väliraportin mukaisesti vuodelle 2023, koska se on edennyt suunnitelmien mukaisesti. Hankkeen toiminta on alkanut sovitulla tavalla ja innovaatiotutkijat ovat aloittaneet työnsä. Hankkeessa on innovaatorahaston kehotuksen mukaisesti panostettu klinikan saamaan hyötyyn ja perehdytetty innovaatiotutkijoita immersio- ja koulutusohjelmien avulla.

toimintaan substanssimentoreiden avulla. Lisäksi on verkostoitunut muiden alueen ekosysteemitomijoiden kanssa.

Hankkeelle on sidottu rahoitusta innovaatorahastosta myös vuodelle 2024. Ennen hankkeen viimeistä toteutusvuotta tulee selvittää ulkopuolisen arvioinnin teettämistä sen tuloksista ja vaikuttavuudesta.

Aalto-yliopiston hankerahoituksessa ei ole kyse Euroopan unionin perussopimuksen (SEUT) 107(1) mukaisesta valtiontuesta, koska yliopisto ei koulutusta antaessaan eikä tutkimus- ja kehittämistoiminnassaan harjoita taloudellista toimintaa markkinoilla.

2. Forum Virium Helsinki Oy ja Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia: Fiksu kaupunki – Helsinki Innovation Districts

Toteutusaika:	11/2020 – 12/2023	PRR 3599776 ja 3599789
Yhteistyötahot kaupungilla:	Kaupunginkanslia, Kaupunkiympäristön toimiala, Kulttuuri ja vapaa-ajan toimiala	
Yhteistyötahot muualla:	Haaga-Helia ammattikorkeakoulu, Aalto-yliopisto, keskeiset rakennuttajat, teleoperaattorit (5G), paikallisia merkittäviä yrityksiä: Kesko, kauppakeskustoimijat, Smart & Clean -säätio, kaikki alueellisiin pilotointeihin tai kokeiluihin osallistuvat yritykset	
Kokonaiskustannukset:	2 038 294 euroa	

Vuonna 2022 säästyvien rahojen siirtotarve	Innovaatorahasto, €
2022	FVH: 84 500 HKI: 20 500 Yht. 105 000

Siirtoesitys	Innovaatorahasto, €
2022	FVH: 84 500 HKI: 20 500 Yht. 105 000

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, € (sidottu: eja 8.6.2020 §20)
2023	FVH: 428 482 HKI: 70 000 Yht. 498 482

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2023	FVH: 428 482 HKI: 70 000 Yht. 498 482

Rahoitus- ja siirtotarve yhteensä	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2023	FVH: 512 982 HKI: 90 500 Yht: 603 482	160 000

Rahoitus- ja siirtoesitys yhteensä	Innovaatorahasto, €
2023	FVH: 512 982 HKI: 90 500 Yht: 603 482

FHU = Forum Virium Helsinki, HKI = Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia

Hankkeen tavoitteet

Hankkeessa luodaan ja koordinoidaan Forum Viriumin sekä Helsingin kaupunginkanslian elinkeino-osaston ja aluerakentamisyksikön yhteistyönä Fiksu kaupunki - Helsinki Innovation Districts -kokonaisuutta, joka edistää Helsingin tunnettuutta kansainvälisesti merkittävänä ja investoijille mielenkiintoisena smart city -kehityskohteena. Yhdessä elinkeino-osaston ja aluerakennushankkeiden kanssa koordinoidaan kaupunginosien kehitys- ja innovaatioalustatoimintaa koko kaupungin tasolla. Hankkeessa luodaan Helsinkiin uusia innovaatioalueita, minkä lisäksi hanke jatkaa olemassa olevien innovaatioalueiden toiminnan koordinoitua.

Hankkeessa edistetään skaalautuvaa innovaatiotoimintaa ja sitä hyödyntävää elinkeinotoimintaa toteuttamalla neljä alueellista teemaprojektia kaupunginosissa, joissa ei aiemmin ole toteutettu innovaatioalustatoimintaa. Kaupunginosiksi on valittu Malmi, Keski-Pasila, Malminkartano-Kannelmäki ja Mellunkylä. Tavoitteena on älykaupunkikehittämisen arkipäiväistäminen, jolloin suurin vaikuttavuus voidaan saavuttaa vanhoissa kaupunginosissa niin kutsutuissa retrofit-kohteissa. Teemaprojekteissa kehitetään ratkaisuja (palvelut, teknologiat) ja luodaan niille samalla kaupallisia jatkoedellytyksiä. Teemat on valittu siten, että niihin liittyville ratkaisuille on tunnistettu aito tarve.

Kolmas hankkeen tavoite on varmistaa jatkokehitysmahdollisuudet alueellisissa teemaprojekteissa tunnistetuille ratkaisuaihioille, mikäli ne eivät vielä ole markkinavalmiita. Hanke koordinoi "Helsingin alueellista innovaatiotiekarttaa" ja hakee sen toteutukseen ulkopuolista rahoitusta (esimerkiksi EU-rahoitusinstrumentit, ulkoinen investointiraha).

Hankkeen vaihe

Hanke on edennyt pääosin suunnitellusti, mutta kaikki toimenpiteet ja matkat eivät ole toteutuneet täysimääräisesti, pääosin pandemiatilanteen takia. Hankkeen projektipäällikkö väliaikaisesti vaihtunut (vanhempainvapaa). Fiksu Kalasatama-hankkeen Urban Lab-työkaluja ja malleja on tuotu kaupungin kokeilualustatoiminnan tueksi ja hankkeesta on viestitty kansainvälisesti.

Yrityskokeiluja toteutettu kaupunginosissa hankesuunnitelman mukaisella tavalla:

- Malminkartanossa ja Malmilla on käynnissä älykkään valaistuksen ja katutilan analytiikan kokeiluohjelma: Fiksu valo, viisas katu. Kokeiluohjelmaan valituista kokeiluista kaksi toteutettiin Malminkartanossa keväällä 2022. Viimeinen kokeiluista käynnistyy loppusyksystä Ala-Malmin puistossa. Malmilla on myös tehty yhteistyötä kaupungin Placemaking -hankkeen (KYMP) kanssa, joka jatkoi Parklyn vihermoduulien kanssa kaupunkitilakokeilua. Malminkartanossa otettiin käyttöön pop up -tila maaliskuussa ja se tuo hankkeen ilmeen mukaisten ikkunateippausten kautta läsnäoloa keskeiselle paikalle.
- Mellunkylässä saatiin päätökseen design sprint -kokonaisuus, jossa aiheena oli kustannustehokasta, hiilineutraalia puurakentaminen. Toiminta tulee jatkumaan Fiksu arki -teeman alla vuonna 2023.
- Pasilassa on valmisteltu Takaisin reitille -kokeiluohjelmaa keväällä 2022 yhdessä kaupungin aluerakentamisen yksikön, älykkään opastamisen -hankkeen (KYMP) ja Mall of Triplan kanssa. Myös Haaga-Helia on ollut mukana valmistelussa. Kokeiluohjelman avoin tarjouskilpailu on käynnissä ja mukaan valitaan 2-3 kokeilua, jotka käynnistyvät vuoden vaihteessa. Postipuiston alueella on edistetty menetelmiä, joilla voidaan tuottaa ajantasaisia paikkatietoaineistoja dronekuvauksia hyödyntäen.

Hankkeessa on järjestetty 13 työpajaa/tapahtumaa, joihin on osallistunut noin 300 henkilöä. Kaupunkilaisia on osallistunut hankkeen aktiviteetteihin yli 380. Hankkeen kautta Regions4Climate-projekti on saanut Horizon-rahoitusta ja kaksi EAKR-hanketta sai yhteensä 1.2M€ rahoitusta.

Hanke hakee vuonna 2022 säästyneiden hankerahojen siirtoa vuodelle 2023 yhteensä 105 000 euroa. Matkojen, kokeilutoiminnan ja ostopalvelujen osalta toimenpiteitä on koronan takia siirretty seuraavalle vuodelle.

Päätöksen perustelut

Hankkeella on hyvät valmiudet toteuttaa vuodelle 2023 suunniteltua toimintaa ja hankkeen rahoittaminen vuonna 2023 on perusteltu. Siirrettäväksi haetun määrärahan myöntäminen on myös perusteltu, koska osa hankkeen toimenpiteistä ovat pandemiatilanteen takia siirtyneet seuraavalle vuodelle.

Hankkeen rahoituspäätöksen yhteydessä todettiin, että hankkeen tilakustannukset on osoitettava yritys- ja asukas-yhteistyöhön hankkeen eri alueilla, esimerkiksi lyhytaikaisiin living lab -tiloihin ja, että tilat on tarjottava myös muille kehittäjätoimijoille kuten yrityksille ja kaupungin toimijoille. Hankkeen Kalasataman REDI Urban Lab -tilasta luovuttiin kesällä 2022 ja uutena tilaratkaisuna on kokeiltu Malminkartanon pop-up labia, jossa on otettu käyttöön tyhjä liiketila ja toimintaa on organisoitu yhdessä yhteistyöverkoston kanssa tuottamaan lisäarvoa asukkaille ja muille toimijoille. Lisäksi tila on tuonut hankkeelle näkyvyyttä alueella.

Hanke palauttaa 38 960 euroa innovaatorahastolle vuodelta 2022 käyttämättä jääneestä rahoituksesta. Palautettava summa muodostuu pääosin toteutumattomista tilakuluista.

Forum Virium Helsinki Oy:lle myönnettävä tuki ei kuulu Euroopan unionin perussopimuksen (SEUT) 107(1) alaisuuteen, koska yhtiö eivät harjoita taloudellista toimintaa markkinoilla.

3. Helsingin kaupunki, kaupunginkanslian elinkeino-osasto ja Forum Virium Helsinki Oy: Mobility Data Lab

Toteutusaika:	1/2022 – 12/2024	PRR 3599790 ja 3599793
Yhteistyötahot kaupungilla:	Kaupunginkanslian Data- ja analytiikkatiimi ja Länsisataman aluerakentamisprojekti, Kaupunkiympäristön toimiala (Maankäyttö ja kaupunkirakenne, Liikenne- ja katusuunnittelu), Stara (Logistiikka), NewCo Helsinki	
Yhteistyötahot muualla:	TietoEVRY, Kone, Metropolia Ammattikorkeakoulu, VTT, Aalto-yliopisto ja Aalto Start-Up Center, Urban Tech Helsinki -hautomo, Urban3-verkoston toimijat (KiraHUB, MyData Global, GeoForum Finland), Fintraffic, Helsingin Satama, lisäksi mm. Münchenin ja Delftin yliopistot	
Kokonaiskustannukset:	1 562 460 euroa	

Vuonna 2022 säästyvien rahojen siirtotarve	Innovaatorahasto, €
2023	FVH: 78 000
2024	FVH: 13 000
Yht.	Yht. 91 000

Siirtoesitys	Innovaatorahasto, €
2023	FVH: 78 000
2024	FVH: 13 000
Yht.	Yht. 91 000

Rahoitustarve	Innovaatio-rahasto, € (sidottu: eja 8.1.2021 §20)
2023	elo: 137 700 FVH: 426 120 yht. 557 820
2024	elo: 158 700 FVH: 353 120 yht. 511 820
Yht.	elo: 290 400 FVH: 779 240 Yht. 1 069 640

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2023	elo: 137 700 FVH: 426 120 yht. 557 820
2024	elo: 158 700 FVH: 353 120 yht. 511 820
Yht:	elo: 290 400 FVH: 779 240 Yht. 1 069 640

Rahoitus- ja siirtotarve yhteensä	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2023	elo: 131 700 FVH: 504 120 yht. 635 820	10 000
2024	elo: 158 700 FVH: 366 120 yht. 524 820	10 000
Yht.	elo: 290 400 FVH: 870 240 Yht. 1 160 640	20 000

Rahoitus- ja siirtoesitys yhteensä	Innovaatio-rahasto, €
2023	elo: 131 700 FVH: 504 120 yht. 635 820
2024	elo: 158 700 FVH: 366 120 yht. 524 820
Yht.	elo: 290 400 FVH: 870 240 Yht. 1 160 640

elo = Helsingin kaupunginkanslian elinkeino-osasto, FVH = Forum Virium Helsinki Oy

Hankkeen kuvaus
Mobility Data Lab -hankkeen visio on vauhdittaa yritysten uuden liiketoiminnan, tuotteiden ja palvelujen syntyä edistämällä Helsingin liikenteen digitaalisen kaksosen, tietomallien ja datavarantojen kehittymistä sekä tukemalla näiden tehokasta hyödyntämistä. Hankkeen kohderyhmää ovat liikenteen ja liikkumisen palveluja tarjoavat yritykset, logistiikan ja kaupan alan toimijat, matkailuala ja erilaiset suunnittelu-, analyysi-, mallinnus- ja simulointipalvelujen tarjoajat sekä tekoälyratkaisuja kehittävät yritykset.

Digitalisoituvassa maailmassa uusien palvelujen synty perustuu yhä enemmän dataan. Siksi monipuolisen ja laadukkaan datan hyvä saatavuus sekä sen innovatiivinen hyödyntäminen ja yhdistäminen ovat edellytyksiä myös liikenteen ja liikkumisen ratkaisujen kehittämiseksi. Mobility Data Lab -hanke tarjoaa yrityksille työkaluja tietovarantojen käyttöön ja kokeiluympäristön dataperustaisille uusille ratkaisuille. Hanke vahvistaa Helsingin asemaa älyliikenteen ja muiden dataa hyödyntävien ratkaisujen edelläkävijänä, ja luo siten yrityksille etulyöntiaseman liikenteen dataan perustuvien ratkaisujen kehittäjinä.

Hankkeen toiminta ja tulokset jäsentyvät kolmen päätavoitteen kautta:

- Tavoite 1. Kyvykäs ekosysteemi: Hanke tavoittaa ja osallistaa laajan joukon yrityksiä. Syntyy monitoimijainen ekosysteemi ja kehitysyhteisö, joka käynnistää uusia TKI-yhteistyöhankkeita hyödyntäen liikenteen digitaalista kaksosta, tietomalleja ja dataa.
- Tavoite 2. Digikaksosen hyödynnettävyys: Tietoaineistoja täydennetään ja tuodaan rajapintojen ja työkalujen avulla yritysten käyttöön. Monet yritykset käyttävät dataa ja liikenteen digitaalista kaksosta, jonka avulla syntyy uusia integraatioita ja datatuotteita. Kansainvälisen yhteistyön avulla varmistetaan palveluiden skaalautuminen ulkomaille.
- Tavoite 3. Toimiva älyliikenteen kokeilualusta: Hanke tarjoaa yrityksille laadukkaat puitteet kokeiluille ja tukee niiden toteutusta. Kokeilut tuottavat yrityksille oppeja tuotekehitykseen sekä näkyvyyttä ja referenssejä uusille innovaatioille. Tavoite on, että puolet hankkeen kokeiluista johtaa jatkokehitykseen, kaupallistamiseen tai muuhun TKI-yhteistyöhön.

Hanke hyödyntää aiemmissa älyliikenteen hankkeissa (mm. Jätkäsaari Mobility Lab) luotua kokeilutoiminnan osaamista, menetelmiä, yhteistyöverkostoja ja pitkäjänteisellä työllä rakennettua Helsingin mainetta digitalisaation ja älyliikenteen edelläkävijänä. Hanke täydentää ja hyödyntää kaupungin omaa digitaalisen kaksosen ja liikenteen datan kehitystyötä, sekä tuo niitä yritysten hyödynnettäväksi.

Hankkeessa yritysten kanssa yhdessä kehitettävät ja kokeiltavat tietoaineistot ja työkalut jäävät eri toimijoiden hyödynnettäväksi. Syntyy nykyistä yhteentoimivampi ja hyödynnettävämpi pohja liikenteen datan käytölle tuote- ja liiketoiminnan kehittämisessä. Kokeiluista syntyvät opit datan jakamisen malleista, sopimuskäytännöistä ja -ehdoista dokumentoidaan avoimesti hyödynnettäväksi yrityksille ja kaupungille.

Hankkeen vaihe

Hanke on edennyt suunnitellusti ja sen toteuttamisessa ei ole merkittäviä muutoksia verrattuna alkuperäiseen suunnitelmaan. Hankkeen alussa sille luotiin Mobility Lab Helsinki -brändi ja päivitettiin verkkosivut sekä alettiin viestimään digitaaliseen kaksoseen ja dataan painottuvasta fokuksista. Ekosysteemi- ja TKI-yhteistyötä on edistetty verkosto- ja infotilaisuuksien sekä yritysvuoropuhelun kautta. Toiminnassa on korostettu jo olemassa olevan (liikenne)datan hyödyntämistä uusissa hankkeissa sekä yhteistyömahdollisuuksien löytämistä liikenteen sekä kiinteistö- ja rakennusalan sekä hankkeiden ja toimijoiden välillä.

Hankkeessa on tehty liikenteen digitaalisen kaksosten konseptin ja käsitteen sekä lähtötilanneteen kuvaus, joka tukee yhteisten teemojen ja käyttötapausten työstämistä. Kokeilutoimintaa on käynnistetty hakujen ja hankintojen muodossa sekä olemassa olevien datojen ja niiden hyödynnettävyyden analysoimiseksi että uusien tietojen digitointi- ja päivitysratkaisujen löytämiseksi. CityGML3.0-kokeilupalasen määrittely ja hankinnan valmistelu on käynnissä.

Hankkeeseen on tähän mennessä osallistunut 52 yritystä (tavoite 150). Uusia TKI-yritysyhteistyöavauksia on ollut 5 (tavoite 15). Data-rajapintojen käyttäjiä on ollut 7 (tavoitteena 100) ja digikaksosen hyödyntäjiä 4 (tavoite 40). Kokeiluihin on tähän mennessä hakenut mukaan 17 yritystä (tavoite 30) ja kokeiluja on toteutettu 4 (tavoite 5) ja yritysten pilotteja on ollut 5 (tavoitteena 10). Hankebudjettiin haetaan pientä muutosta, sillä Forum Viriumin projektipäällikkö toimi 50% työajalla tammi-toukokuussa 2022. Osittain alun resursointiviiveestä johtuen digikaksosen nykytila-analyysi, datakatalogin kehittäminen ja kokeiluhakujen ja -hankintojen käynnistämien hieman viivästyivät.

Hankesuunnitelmassa mainittujen toimenpiteiden vauhdittamiseksi on tarpeen tuoda uusi osa-aikainen asiantuntija projektiin. Data- ja tietomallityöhön keskittyvä osa-aikainen asiantuntija tukee datakatalogin rakentamista, CityGML3-kehitystä ja data- ja tietomallityötä sekä sitoo näitä tiiviisti kaupungin data- ja digikaksoskehitykseen. Henkilöstökuluja esitetään käytettäväksi 38 080,00 € vuodelle 2023 ja 12 340,00 € vuodelle 2024. Lisäksi 2022 tietoaineistojen hankintakulu siirtyy seuraavalle vuodelle (37 000€; hankinta on valmistelussa, mutta laskutus tapahtuu 2023). Myös 2022 tapahtumien osallistumismaksuja siirtyy seuraavalle vuodelle (1505€). Yhteensä Forum Viriumin hankeosuudelle haetaan yllä mainituista syistä 78 000 euron siirtoa vuodelle 2023 ja 13 000 euron siirtoa vuodelle 2024.

Päätöksen perustelut

Hanke on pääosin edennyt suunnitellusti. Hankkeen rahoittaminen vuonna 2023 on perusteltu. Forum Virium Helsingin hankeosuudelle haetaan vuodelta 2022 säästyneiden hankerahojen siirtoa vuosille 2023 ja 2024. Siirtojen perusteluna on kokeiluhankintojen kulujen ja henkilöstökulujen siirtyminen seuraaville vuosille. Vuonna 2023 hankkeeseen palkataan uusi data- ja tietomallityöhön keskittyvä osa-aikainen asiantuntija, jotta henkilöstövajeesta johtuvat viivästymiset hankkeen toteutuksessa saadaan kompensoitua. Hankkeelle on sidottu rahoitusta innovaatorahastosta myös vuodelle 2024.

Edellisen rahoituspäätöksen kehotusten mukaisesti hanke hakee tapahtumien, kokeilujen ym. suunnittelussa ja toteutuksessa ensisijaisesti yhteistyötä ja täydentävyyttä käynnissä olevien hankkeiden kanssa sen sijaan, että Lab toimisi vain itsenäisenä projektina. Lisäksi käynnistettyjä kokeiluhakuja ja -hankintoja on kohdennettu tukemaan mm. kaupungin käynnissä olevaa liikenteen tilanne- ja tilastokuvatyötä sekä kaupungin Cityinfra-alustan kehitystä. Suoremmin kaupunkilaisille suunnattuja digitaalisen kaksosen ratkaisuja edustaa mm. EIT UM -hanke DVECE, joka kokeilee visuaalisia tapoja osallistaa kaupunkilaisia ja kerätä palautetta esteettömyydestä. Hanke tiedostaa myös, että toiminnan keskiössä on liikennedata, mutta sen hyödyntämismahdollisuuksia ja yhtymäkohtia pyritään tunnistamaan muiden toimialojen parista.

Hanke palauttaa kuluvan vuoden rahoitusta kaupunginkanslian elinkeino-osaston osuudesta noin 23 500 euroa.

Forum Virium Helsinki Oy:lle myönnettävä tuki ei kuulu Euroopan unionin perussopimuksen (SEUT) 107(1) alaisuuteen, koska yhtiö eivät harjoita taloudellista toimintaa markkinoilla.

4. Haaga-Helia ammattikorkeakoulu Oy: PasilaHUB: kuluttajaliiketoiminnan yhteistyö- ja innovaatiotoiminnan alustan luominen

Toteutusaika:	10/2020 – 12/2023	PRR 3599782
Yhteistyötahot kaupungilla:	Kaupunginkanslian elinkeino-osasto ja talous- ja suunnitteluosasto	
Yhteistyötahot muualla:	Messukeskus, Sokos Hotel Tripla, Tripla, Helsingin seudun Kauppakamari, VR, asiakaskokemus, Forum Virium Helsinki, Haaga-Helian yrityspartneriverkosto, Metropolia ammattikorkeakoulu, Alueen yritykset sekä yritys- ja asukasyhdistykset, Business College Helsinki	
Kokonaiskustannukset:	748 191 euroa	

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, € (sidottu: eja 19.10.2020 §36)	Muu rahoitus, €	Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2023	117 358	122 039	2023	117 358

Hankkeen kuvaus

PasilaHUB -hankkeen päätavoitteena on kuluttajaliiketoiminnan yhteistyö- ja innovaatioalustan luominen Pasilan alueelle. Hanke edistää Pasilan alueen yritysten elinvoimaisuutta ja uudistumista. Helsingin strategian mukaisesti uudessa Pasilassa tehdään töitä, asutaan ja vietetään vapaa-aikaa. Lisäksi Pasila vahvistaa rooliaan tapahtumakaupunginosana ja monipuolisena palvelujen tarjoajana. Hankkeen kautta vahvistuu Pasilan kaupunkikeskuksen profiili nuorekkaana ja kiinnostavana kuluttajaliiketoiminnan yritys- ja innovaatioalueena. Hankkeessa toteutetaan 10 yrityslähtöistä kokeilua, jotka keskittyvät kuluttajakaupan, tapahtumien ja palvelujen uusien konseptien ja yhteistyömuotojen testaamiseen. Pasilan alueen keskeiset yritykset ovat sitoutuneet hankkeeseen.

Kokeilujen kautta rakentuu laajempi kuluttajaliiketoiminnan ekosysteemi, joka vauhdittaa yritysten uudistumista ja uusien teknologioiden hyödyntämistä kuluttajakaupassa. Innovaatioalustan kokeiluissa hyödynnetään Haaga-Helian vahvaa yritysverkostoa ja yritystoiminnan osaamista sekä opiskelijoita.

Hanke tekee yhteistyötä Helsinki Innovation District ja muiden Pasilan alueella käynnissä olevien kehittämishankkeiden kanssa. Helsingin kaupungilla hankkeen yhteistyökumppanit ovat: Elinkeino-osasto, aluerakentamisen yksikkö ja Helsingin kaupungin tietopalvelut. Muut keskeiset yhteistyökumppanit ovat: Messukeskus, Sokos Hotel Tripla, Triplan kauppakeskus, Helsingin seudun kauppakamari, VR, Metropolia ammattikorkeakoulu sekä Business College Helsinki. Lisäksi hankkeessa hyödynnetään alueen yrityksiä sekä yritys- ja asukasyhdistyksiä eri rooleissa.

Hankkeen vaihe

Hanke on pääosin edennyt suunnitellusti. Yritysten ja muiden toimijoiden kanssa tehty yhteistyö rakentaa vähitellen yhteistyö- ja kokeilukulttuuria Pasilan toimijoiden välille. Haaga-Helia koetaan neutraaliksi fasilitaattoriksi ja se antaa hyvän pohjan innovaatioalustan syntymiselle. Muutaman avainhenkilön muutokset ovat hidastaneet yhteistyön tekemistä, mutta 2022 on saatu myös paljon uusia yrityksiä mukaan kehittämistyöhön.

Vuonna 2021 toteutui 2 kokeilua ja käynnistyi kattoviljelykokeilu, joka jatkuu 2023 loppuun. Uusina kokeiluina vuonna 2022 käynnistyivät Pasila Podcast, Pasila ennen, nyt ja tulevaisuudessa näyttely, Urban Pasila tapahtuman suunnittelu, Pasila by bike- kehittämistyö, automaattikauppa- kokeilun suunnittelu, Palvelujen Pasila, Pasila Today- idean jatkojalostus.

Hankkeessa on käynnistetty ajankohtainen tutkimus tiedon tuottamiseksi Pasilan yrityksille siitä, miten houkutellessa nuoria töihin, mitkä tekijät vaikuttavat siihen, mihin nuoret hakevat töihin. Tulokset ovat käytössä joulukuussa 2022. Keväällä käynnistyi myös 7 jakson Pasila Podcast-sarja. Se jatkuu syksyllä 5 jakson osalta. Sarja tuo Pasilaa tutuksi ja nosta esille ajankohtaisia Pasilan kehittämiseen liittyviä teemoja. Keväällä toteutettiin tähän liittyvä Pasila ennen, nyt ja tulevaisuudessa- näyttely Triplassa.

Tämä sai hyvää palautetta, ja nosti esille PasilaHUBin aikana kertynyttä aineistoa sekä Pasilan tulevaisuuden näkymiä.

Hankkeen toimintaan on tähän mennessä osallistunut yli 100 yritystä ja yli 600 opiskelijaa. Jo 9 yrityslähtöistä kokeiluhanketta on käynnistetty ja hankkeen tutkimusohjelman ensimmäinen tutkimus valmistuu marraskuussa. Viestinnällisiä toimenpiteitä on myös toteutettu kuluvana vuonna suunnitellusti. Useiden kumppanien avainhenkilöiden vaihtuminen on hidastanut toimintaa. Kansainvälistä benchmarkingia päästy aloittamaan vasta syksyllä. Yhteistyö Helsinki-hallin kanssa on ollut jäissä maailmanpoliittisesta tilanteesta johtuen ja yhteistyö Messukeskuksen kanssa on myöhässä pandemian vuoksi.

Päätöksen perustelut

Hanke on pääosin edennyt suunnitellusti. Hankkeen rahoittaminen vuonna 2023 on perusteltu.

Hankkeen kautta syntyy kokeilukulttuuria Pasilan alueelle. Pasila HUBin yhteistyöverkostosta lisääntyy rohkeus lähteä kokeilemaan jotain uutta, jonka onnistumisesta ei lähtötilanteessa ole varmuutta. Hanke nostaa nuorten kuluttajien näkemyksiä ja ostokäyttäytymistä ohjaavia tekijöitä Pasilan ja laajemminkin Helsingissä toimivien yritysten tietoisuuteen. Tämä tulevaisuuden kuluttajien joukko on tärkeä, kun suunnitellaan uusia menestyviä konsepteja ja luodaan pohjaa uudelle liiketoiminnalle. Kokeilut ovat tuoneet paljon positiivista näkyvyyttä Pasilan toimijoille, mm. Kattoviljely-kokeilun mm. HS artikkeli ja lukuisat some-postaukset.

Koska hanke on lähestymässä loppuaan, vuoden 2023 alussa tulee tehdä hankkeen ohjausryhmälle esitettävä välitarkastelu PasilaHUB-hankkeen mittareiden havainnoista ja mahdollisuuksien mukaan sen perusteella arvioida viimeisen hankevuoden painotuksia. Saavutuksia ja jatkotoimia tulee myös peilata vasten hankkeelle asetettua päätavoitetta eli kuluttajaliiketoiminnan yhteistyö- ja innovaatioalustan luomista sekä tätä tukevia ratkaisuja.

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu Oy:n hankerahoituksessa ei ole kyse Euroopan unionin perussopimuksen (SEUT) 107(1) mukaisesta valtiontuesta, koska korkeakoulu ei tutkimus- ja kehittämishankkeessaan harjoita taloudellista toimintaa markkinoilla.

5. Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia elinkeino-osasto: Finnish AI Region - FAIR

Toteutusaika:	09/2022-09/2025	PRR 3599797
Yhteistyötahot kaupungilla:	Kaupunginkanslian elinkeino-osasto	
Yhteistyötahot muualla:	Helsingin yliopisto, Aalto-yliopisto, VTT, Espoo, Vantaa, CSC Oy, Haaga-Helia, Metropolia, KiraHUB, EIT Digital, SILO.ai, Microsoft, ABB, Varian, Uudenmaanliitto, HUS ja Arcada	
Kokonaiskustannukset:	3 197 800 €	

Vuonna 2022 säästyvien rahojen siirtotarve	Innovaatorahasto, €
2023	36 826 €

Siirtoesitys	Innovaatorahasto, €
2023	36 826 €

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, € (sidottu: eja 13.6.2022 § 26)
2023	150 502 €
2024	150 502 €
2025	109 862 €
Yht.	410 866 €

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2023	150 502 €
2024	150 502 €
2025	109 862 €
	410 866 €

Rahoitus- ja siirtotarve yhteensä	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €*)
2023	187 328 €	915 436,47 €
2024	150 502 €	915 436,47 €
2025	109 862 €	688 977,27 €
Yht.	447 692 €	2 519 850 €

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2023	187 328 €
2024	150 502 €
2025	109 862 €
	447 692 €

Hankkeen kuvaus

FAIR-hankkeella pääkaupunkiseudulle perustetaan uusi eurooppalainen digitaalinen innovaatiokeskittymä, European Digital Innovation Hub (EDIH) osana EU:n uutta Digitaalinen Eurooppa-ohjelmaa. EDIH:it toimivat kompetenssi- ja testauskeskuksina, jotka auttavat yrityksiä kehittämään tuotteitaan, prosessejaan tai palveluitaan hyödyntämällä uusia digitaalisia teknologioita.

FAIR EDIH tulee toiminnassaan keskittymään teknologioiden osalta erityisesti tekoälyyn, lisättyyn todellisuuteen sekä kyberturvallisuuteen. Kohdesektoreina ovat erityisesti digitaaliset palvelut, älykaupungit sekä terveys. FAIRin tavoitteena on erityisesti lisätä yritysten kyvykkyyttä hyödyntää huipputeknologioita tuotannossaan. Palveluportfolio jakautuu neljään teemaan: 1) kokeilualustat, 2) osaamisen kehittäminen, 3) rahoituksen tuki ja 4) verkostoituminen ja innovaatioekosysteemipalvelut. Palvelutarjonnan valikoinnissa tullaan suorittamaan tarveanalyysia sekä maturiteetin arviointia, jotta asiakkaille kohdentuu juuri heidän tarpeitaan palvelevat palveluvaihtoehdot.

FAIRin kohdemarkkina on sijainnista johtuen ensisijasta pääkaupunkiseutu. Paikallisen toiminnan ohella FAIR on luonut jo valmisteluvaiheessa vahvoja linkkejä komplimentaarisiin keskittymiin muualla Euroopassa. Yhteistyöllä mahdollistetaan paikallisten yritysten pääsy eurooppalaisille markkinoille, mutta samalla avataan myös paikallista EDIH-palvelutarjontaa ulkomaisille yrityksille. Tässä yhteistyössä hyödynnetään jo käynnissä olevaa Enterprise Europe Networkia (EEN), jossa mukana ovat muun muassa Business Finland ja Helsingin kauppakamari.

Hankkeen vaikuttavuus kohdistuu kohdeyritysten digitaaliseen kyvykkyyteen sekä mahdollisuuksiin hyödyntää tulevaisuuden teknologioita, erityisesti tekoälyä, osana omaa palvelutuotantoaan. Tätä tukea tarjotessaan FAIR luo edellytyksiä toiminnan uudistumiselle ja tehostamiselle. Sen mukana syntyvät uudet palveluratkaisut puolestaan monimuotoistavat arvoketjuja ja luovat edellytyksiä uudelle liiketoiminnalle.

FAIRin ensimmäisen kolmen vuoden tavoitteena on, että yhteensä yli 100 pk-yritystä, eli pientä tai keskisuurta yritystä, hyödyntää FAIRin palvelutarjontaa. Palveluita tarjotaan yrityksille ensisijaisesti ilmaiseksi, mutta toimintakautensa aikana FAIR tulee tarkastelemaan toiminnan jatkuvuutta ja hinnoittelua niin, että se voi toimia ilman ulkopuolista tukirahoitusta.

*) FAIR toiminnan rahoitus rakentuu 50 % EU-rahoituksesta ja 50 % kansallisesta vastinrahoituksesta. Suomen työ- ja elinkeinoministeriö TEM on luvannut kansallisille toimijoille n. 30 % hubien kokonaisbudjetista. FAIR kattaa omasta vastinrahoituksestaan osan kumppanirahoituksella. Tällä innovaatorahaston rahoitushakemuksella puolestaan katettaisiin jäljelle jäävä kansallisen vastinrahoituksen osuus, joka on noin 14 % koko FAIR EHDin budjetista. Muut hankkeeseen osallistuvat kaupunkikumppanit kattavat vastaavasti itse oman toimintansa vastinrahoituksen.

Hankkeen vaihe

Hankkeen ensimmäisen raportointikauden aikana toiminnassa on keskitytty käynnistämiseen. Hankkeen kokonaisrahoitus pohjaan liittyviä avoimia kysymyksiä on yritetty ratkaista ja puuttuvaa rahoitusta hakea, mutta kansallisen omarahoituksen toteutuksessa on yhä avoimia kysymyksiä. Tästä 50% kokonaisuudesta, innovaatorahaston rahoituksella katetaan noin 14%. Yrityskumppanirahoituksen osalta hanke on päässyt sopimuksissa eteenpäin. Business Finlandin kanssa on käyty jatkuvaa vuorovaikutusta toimivan järjestelmän rakentamisesta, mutta työ on yhä kesken. EU Komission kanssa on solmittu rahoitussopimus lokakuun puolivälissä, ja toiminta on virallisesti käynnistynyt 1/10/2022, joskaan ei vielä täydellä teholla. Erityisesti asiakastapauksien ottaminen on ollut mahdotonta, mutta joitain keskusteluja on käyty potentiaalisten asiakkaiden kanssa.

Aloitusvaiheen hallinnolliset vaikeudet näkyvät viiveenä erityisesti asiakkaille suunnattavien palveluiden käynnistämisessä. Tavoitteena on, että Business Finland saa oman rahoituksellisen kokonaisuutensa kuntoon vuoden 2022 loppuun mennessä, jolloin palveluiden tuottaminen voi alkaa. FAIR toiminta tulee vuoden 2022 lopun aikana keskittymään enimmäkseen tietoisuuden lisäämiseen ja back office toimintojen pystyttämiseen. Tietoisuuden lisääminen on alkanut mallikkaasti ja FAIR on ollut esillä monissa tilaisuuksissa, sekä jakanut tietoa palveluistaan ja rakentanut yhteistyötä.

Hankkeen keskeisin muutos alkuperäiseen suunnitelmaan nähden on VTT:n vetäytyminen hankkeen toteuttajajoukosta. Syy tähän on VTT:n hankaluudet yleiskustannuksien kattamisessa. Tätä ongelmaa on yritetty ratkaista aktiivisesti VTT:n ja koordinaattorin sekä TEM välillä, mutta toimivaa mallia ei ole löydetty. VTT:n vetäytyminen tarkoittaa, että FAIR konsortio tulee pohtimaan sen tehtävien ja budjetin uudelleen jakoa. Vetäytyminen osui raportoinnin kanssa päällekkäin, eikä lopullista ratkaisua ole ehditty tähän mennessä vielä sopia. VTT:n vetäytyminen tarkoittaa, että FAIR -konsortio on pohtinut sen tehtävien ja budjetin uudelleen jakoa. VTT:n vetäytyminen näkyy myös innovaatorahaston osuuksien jaossa. Konsortio on sopinut, että VTT:n toteutuksen osalta osa vastuusta siirtyy Metropolialle ja osa kuluista jätetään ostopalveluihin. Innovaatorahaston budjettia on uudelleen jäsennelty näiltä pohjilta.

Päätöksen perustelut

Hanke on käynnistynyt viiveellä lokakuussa ja vastinrahoituksen vahvistaminen on tuottanut haasteita. Koska VTT on jättäytynyt pois konsortioista, hankkeen sisäinen budjetti on jäsennelty uudestaan.

Vaikka hanke onkin jo käynnistynyt, niin innovaatorahastolle ei arvioida syntyvän kustannuksia vuonna 2022. Toiminnan suunnitellaan kuitenkin toteutuvan täysimääräisesti, minkä takia hanke hakee innovaatorahastosta vuodelle 2022 myönnetystä rahoituksesta 36 826,00 € siirtoa ensi vuodelle. Siirron takana ovat viivästykset hankkeen muun rahoituksen ja siten täysimääräisen käynnistymisen osalta sekä VTT:n poistumisesta aiheutuneet uudelleen järjestelyt. Siirto ja vuoden 2023 rahoituksen myöntäminen hankkeelle on perusteltu, koska hanke on etenemässä pääosin suunnitellusti.

Hankkeelle on sidottu rahoitusta innovaatorahastosta myös vuodelle 2024.

6. Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, elinkeino-osasto: Helsinki Education Hub

Toteutusaika:	10/2020 – 12/2025	PRR 3599781
Yhteistyötahot kaupungilla:	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	
Yhteistyötahot muualla:	Edtech Finland ry ja sen jäsenyritykset, Maria01, xEdu Oy, FIBAN, Sparkmind vc, HP Finland Oy, Google Finland Oy, Microsoft Suomi Oy, Soprano Oy, Martela, Helsingin Yliopisto, Laurea-ammattikorkeakoulu, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu, Haaga-Helia Start-Up School, Metropolia XR-keskus, Aalto-yliopisto/Design Factory, Opetushallitus, Education Finland-ohjelma (Opetusministeriö), Eduspaze Accelerator Singapore, United Nations Innovation Technology Labs (UNTIL)	
Kokonaiskustannukset:	1 883 260 euroa	

Rahoitus-tarve	Innovaatorahasto, € (sidottu: eja 19.10.2020 §36 + siirretty: eja 29.11.2022 §26)	Muu rahoitus, €
2023	634 170	16 250

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2023	634 170

Hankkeen kuvaus

Hankkeessa perustetaan fyysinen ja virtuaalinen oppimis- ja koulutusteknologian osaamiskeskus, joka edistää oppimis- ja koulutusteknologia-alan nuorten kasvuyritysten liiketoimintaa, kehittää ja kansainvälistää oppimisen kokeilualustaa sekä yhdistää oppimisen ja koulutuksen ekosysteemin vahvasti kehittyvän toimialan innovaatioiden mahdollistamiseksi. Lisäksi hankkeessa kehitetään ja laajennetaan korkeakoulu- ja yritys yhteistyömalleja sekä rakennetaan toiminnan jatkorahoitusmalli.

Osaamiskeskuksen ydintoiminnot ovat yhteistyötila oppimis- ja koulutusteknologian kasvuyrityksille, oppimisen ja koulutuksen kasvuyritysneuvonta, hautomotoiminta, lab-tila kokeilualustatoiminnalle, innovatiivinen oppimisen ja kehittämisen tila oppijoille, opettajille, pedagogisille asiantuntijoille ja TKI-toimijoille, yhteiset ja kohdennetut tapahtumat ja koulutukset oppimis- ja koulutusalan ekosysteemille, oppimis- ja koulutusteknologian yritysten pop up-näyttelytila ostodelegaatioita ja sijoittajia varten sekä soveltavan tutkimuksen edistäminen. Hankkeen yhteydessä edistetään myös kiihdyttämöpalvelun mahdollistamista, kansallista ja kansainvälistä yhteistyö sekä medianäkyvyyttä.

Hankkeen vaihe

Hanke on saavuttanut kolmannen vaiheensa eli yhteistoiminnan vakiinnuttaminen ja tavoitteellinen kehittäminen (hautomotoiminnan käynnistyminen ja jatkuminen, virtuaalisen hubin kartoitus, yhteisen toiminnan fasilitointi, korkeakoulujen ja yliopiston roolin sekä kansainvälisyyden vahvistaminen).

Hautomotoiminta käynnistyi loppukesällä 2021 ja se toteutetaan suunnitelman mukaisesti. Kaksi hautomototeutusta on valmistunut tähän mennessä ja kolmas toteutus valmistuu 12/2022. Hautomohjelman suorittaneita on 29, tavoiteluku on 30. Hautomon kolmannessa toteutuksessa aloitti 10 yritystä 8/2022. Hautomon kaikkiin kolmeen toteutukseen saatiin yhteensä 90 hakemusta. Haku neljänteen toteutukseen alkaa 11/2022. Tähänastisista hautomon yrityksistä 12/29 on kansainvälisiä. Hautomon toiminta ja vaikutus koetaan liiketoimintaa vahvistavana ja positiivisena tähänastisten palautteiden osalta. EduHubin sijoittajaportfolio on kasvanut yli 20 VC-vaiheen sijoittajalla. Hankeen kautta Helsinkiin on tähän mennessä perustettu yritysten 10 yritystä (soft landing-palvelu).

Virtuaalisen hubin osalta hanke päättyi omaan virtuaaliseen viestintäkanavaan, koska se on paljon käytetty, hyväksi havaittu ja toimiva. Digitaalisella kanavalla on tällä hetkellä erilaisia toimijoita 240, joista kasvuyrityksiä on 140. Toimijoiden määrä virtuaalisella kasvaa jatkuvasti.

Covid19-rajoitukset, Ukrainan sota ja opettajien lakko vaikuttivat hankkeen toimintaan erityisesti kevään osalta. Tapahtumatuotanto lähti kuitenkin selkeään kasvuun keväällä ja tapahtumien fyysisissä osallistujamäärissä on ollut myös kasvua. Tilan käyttöaste on parantunut ja eri toimijat ovat alkaneet

käyttää tilaa aktiivisesti. Kansainvälisten ryhmien määrä kasvaa jatkuvasti.

- Viikoittain kansainvälisiä delegaatioita 1-2 (opetusalan ammattilaisia, opetushallinnon edustajia, erilaisia innovaatio- ja oppimiskeskuksia/korkeakouluja).
- Startupeja viikoittaiskäyttäjiä 15-20 yritystä. Tapahtumien yhteydessä eli n. kerran viikossa kymmenisen yritystä lisää.
- Tapahtumia 1-2 per viikko, osallistujia 30-60 tapahtumissa. Fokus fyysisissä tapahtumissa ilman hybridiosallistumismahdollisuutta.
- Hautomossa 5/10 tiimistä.
- Q3 aloitettu 'hubitunnit' ja ylipäätään etenkin opettajien vierailijoiden määrä on kasvanut paljon.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa tehdään aktiivista yhteistyötä erityisesti kokeiluyhteistyön osalta ja hanke vahvistaa systemaattisesti ja pitkäjänteisesti korkeakoulujen ja yliopistojen roolia. EduHub tekee esimerkiksi graduyhteistyötä Helsingin yliopiston Changing Education-ohjelman kanssa. Helsingin normaalilyseon (Norssi) ja Alfons Educationin kanssa kehitetään pedagogista validointia sisältävää testbed-mallia ja hankkeessa kehitetään olemassa olevan tutkimuksen hyödyntämistä yritysten tuotekehityksen osalta keräämällä erilaisia alustoja (esim. XR Center, ammattikorkeakoulut), joilta löytyy eri tasoisia tutkimuksia.

Tähän asti hankkeen toiminnassa on ollut yli 40 kansainvälistä organisaatiota. kesäkuusta 2022 alkaen on käynyt tutustumassa ja verkostoitumassa noin 230 yliopistojen, ministeriöiden ja oppimisan ammattilaista yli 26 maasta.

Päätöksen perustelut

Hanke on pääosin edennyt suunnitellusti ja rahoituksen myöntäminen hankkeelle vuodelle 2023 on siksi perusteltu.

Elinkeinojaoston 19.10.2020 § 36 tekemässä rahoituspäätöksessä todetaan, että hankkeen kolmannen vuoden lopussa on tehtävä syvälinen toiminta- ja tulostarvointi. Mikäli hanke on synnyttänyt hyviä tuloksia se voi hakea kahden vuoden jatkorahoitusta innovaatorahastosta. Vaikuttavan keskittymän synnyttäminen vaatii useita vuosia.

Hankkeesta palautuu innovaatorahastolle arviolta 60 000 euroa vuodelta 2022 käyttämättä jääneistä määrärahoista.

Hankkeen toteuttajaa kehoitetaan hakemaan aktiivisesti muita rahoitusmahdollisuuksia toiminnalle ja hankkeen seuraavassa vaiheessa on tarkemmin valmisteltava Helsinki Education Hubin jatkon, rahoituspohjan ja mahdollisen yhtiöittämisen toimintamalleja.

7. Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia: Helsinki yritysten kehitys- ja kokeilualustana

Toteutusaika:	1/2020 – 12/2023	PRR 3599771
Yhteistyötahot kaupungilla:	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, kaupunkiympäristön toimiala, sosiaali- ja terveystoimiala, kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kaupunginkanslia, Forum Virium Helsinki	
Yhteistyötahot muualla:	Yritykset (startup-, pk- ja suuret yritykset), yrityskiihdyttämöt ja -hautomot, yliopistot, ammattikorkeakoulut, tutkimuslaitokset ja muut kehitys- ja kokeilualustatoimintaan osallistuvat kumppanit	
Kokonaiskustannukset:	2 030 000 euroa	

Vuonna 2022 säästyvien rahojen siirtotarve	Innovaatorahasto, €
2023	100 571

Siirtoesitys	Innovaatorahasto, €
2023	100 571

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, € (siirretty: eja 29.11.2021 § 26)
2023	395 000

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2023	395 000

Rahoitus- ja siirtotarve yhteensä	Innovaatio-rahasto, €	Muu rahoitus, €
2023	495 571	200 000

Rahoitus- ja siirtoesitys yhteensä	Innovaatorahasto, €
2023	495 571

Hankkeen kuvaus

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017-2021 linjatattiin, että ”koko kaupunkia kehitetään alustana kokeiluille ja uutta luovalle elinkeinotoiminnalle”. Helsinki kehitys- ja kokeilualustana -hankkeessa kehitetään erityisesti elinkeinopoliittista alustatoimintaa koskeva palvelumalli sekä edistetään alustoilla kehitettyjen parhaiden ratkaisujen skaalausta ja jatkokehitystä. Elinkeinopoliittisessa alustatoiminnassa painotetaan alustoilla ratkaisuja kehittäville yrityksille tulevaa hyötyä ja toimintamallin avulla yrityksille tarjotaan selkeä kanava kaupungin alustoille.

Helsingin kehitys- ja kokeilualustakokonaisuudessa on viisi sisällöllistä fokusaluetta: terveys ja hyvinvointi, oppimisympäristöt, puhtaat ja kestävät kaupunkiratkaisut, liikkuminen sekä digitaalisuus ja datan hyödyntäminen.

Toimintamalliin kuuluu olennaisena osana niin kutsuttujen innovaatioagenttien rooli. Innovaatioagentit ovat kaupunginkanslian elinkeino-osaston ja kaupungin toimialojen yhteisiä henkilöresurseja, jotka mahdollistavat yritysten kehitys- ja kokeilutoiminnan kaupungin alustoilla. Hankkeessa innovaatioagenttimallia vahvistetaan ja laajennetaan yhdessä toimialojen kanssa.

Hankkeen tavoitteena on:

1. Toteuttaa ja kehittää kaupungin kehitys- ja kokeilualustan toimintamallia yhdessä toimialojen kanssa
2. Tarjota yrityksille selkeä kanava kaupungin alustoille ja kehittää alustatoimintaa koskeva palvelumalli/palvelut
3. Edistää kehitys- ja kokeilualustoilla kehitettyjen parhaiden ratkaisujen skaalausta ja jatkokehitystä.

Hankkeen vaihe:

Hankkeen tavoitteet ovat edenneet raportointikaudella ja koronaepidemian hellitettyä yhteistyö kaupungin toimialojen kanssa on aktivoitunut erityisesti keväästä 2022 alkaen. Kokeilualustatoimintaa toteutetaan eri toimialojen kanssa hieman eri toimintamalleilla.

Kaikilla neljällä toimialalla toimii elinkeino-osaston ja toimialan yhteinen ns. innovaatioagentti. Hankkeessa on edelleen toiminut kaksi innovaatioagenttia Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa, yksi innovaatioagentti Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa (liikkumisohjelma) sekä yksi yhteinen innovaatioagentti Kaupunkiympäristön toimialan (KYMP) kanssa. Elinkeino-osastolla on myös

yksi vakinainen innovaatioagentti, joka keskittyy yhteistyöhön KYMP:n kanssa. Lisäksi vakinaisena työntekijänä toimii elinkeino-osaston ja Sosiaali- ja terveystoimialan yhteinen innovaatioagentti. Hankkeessa toimii lisäksi innovaatioagentti, joka palvelee kaikkia sisältö- ja toimialoja uusien teknologioiden (5G, AI, IoT jne.) hyödyntämisessä.

Raportointikaudella hanke on osallistunut mm. KYMP-toimialan oman innovaatioverkoston perustamiseen ja käynnistämiseen. Hankkeen ja laajemmin elinkeino-osaston ns. testbed-toiminnan viestintäkanavana toimii testbed.hel.fi -sivusto (osoite ollut aiemmin testbed.helsinki), jota on raportointikaudella edelleen kehitetty. Hankkeessa toimii lisäksi 50 prosentin työaikaosuudella henkilö, joka vastaa sivuston päivittämisestä ja kehittämisestä sekä muusta viestinnästä (henkilö vaihtunut keväällä 2022).

Kokeilualustatoiminnan palvelu-/toimintamallikokonaisuutta on edistetty ottamalla käyttöön kokeilujen sähköiset loppukysely- ja seurantalomakkeet. Lisäksi parhaillaan yhtenäistetään kokeilujen/pilottien yhteenvetoa koskevaa dokumentointia ja esittelyaineistoa. Hankkeessa käynnistetään vuoden 2022 aikana arviolta 32 kokeilua yritysten kanssa (=n. 32 yritystä). Yrityksiä, jotka ovat osallistuneet hankkeen järjestämiin innovaatiohaasteisiin, tai joiden kanssa on keskusteltu innovaatioyhteistyöstä, on moninkertainen määrä. Kokeiluissa mukana olleet yritykset ovat olleet tyytyväisiä kaupungin alustatoimintaan. Hankkeessa kehitetyn seurantamallin tulosten perusteella kokeilutoiminnalla on merkittävä vaikutus kokeiltavan ratkaisun kehittymiseen (arvosana 4 asteikolla 1-5). Runsaat 80% vastaajista suosittelisi erittäin todennäköisesti kokeilualustatoimintaa kaupungin kanssa ja vajaat 20% todennäköisesti.

Alustatoiminnan kansainvälistäminen on niin ikään edennyt. Hankkeessa järjestettiin ensimmäinen kansainvälinen innovaatiokilpailu, jossa teemana oli tekoälyn eettinen hyödyntäminen opetuksessa. Kokeiluissa mukana olleita yrityksiä ja innovaatiohaasteisiin osallistuneita yrityksiä on ohjattu yrityspalvelut-yksikön kasvutiimin Accelerator-kiihdytyspalveluun. Lisäksi tiivistä yhteistyötä tehdään yrityshautomoiden kanssa (Urban Tech Helsinki, Helsinki Education Hubin hautomot, Health Incubator Helsinki). Toimialojen kanssa on yhdessä valmisteltu ja myös yhdessä rahoitettu aiempaa enemmän sellaisia kokeiluja/ratkaisuja, joilla on hyvät edellytykset skaalautumiselle tai etenemiselle kaupungin omaan jatkokehitys- tai hankintaprosessiin.

Hankkeen innovaatorahaston rahoituksesta esitetään siirrettäväksi vuodelta 2022 yhteensä 100 571 euroa vuodelle 2023. Perusteluina on, että koronaepidemia on hidastanut hankkeen toimintaa kevääseen 2022 saakka. Erityisesti yhteistyö sosiaali- ja terveystoimialan ja jossain määrin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä kaupunkiympäristön toimialan kanssa on ollut tästä syystä oletettua hitaampaa. Kevästä 2022 alkaen innovaatioyhteistyö kaupungin toimialojen ja yritysten kanssa on selvästi aktivoitunut. Erilaisia innovaatiohaasteita on kyetty valmistelevaan toimialojen kanssa aiempaa enemmän. Yritysten suoria yhteydenottoja on pystytty käsittelemään elinkeino-osaston ja toimialojen kesken aiempaa aktiivisemmin. Toimialojen aloitteellisuus on niin ikään lisääntynyt. Vuoden 2022 aikana ns. deal flow on selvästi kasvanut ja useita erilaisia kehitystarpeita on saatu tunnistettua. Innovaatiotoimenpiteitä on näin ollen ”jonossa” runsaasti vuodelle 2023 ja niitä on odotettavissa hankkeen viimeisen toimintavuoden (2023) aikana vielä runsaasti lisää.

Päätöksen perustelut

Hanke on edennyt hyvin huomioiden koronan aiheuttamia viiveitä kokeilutoiminnassa. Toiminta on ollut hankesuunnitelman mukaista. Rahoituksen myöntäminen vuodelle 2023 on perusteltu. Säästöneiden rahojen siirtäminen vuodelle 2023 on myös perusteltu, jotta hankkeen toimenpiteet ehditään toteuttamaan täysimääräisesti, toimialojen ja yritysten kysyntään pystytään vastaamaan ja toimintaa voidaan kehittää pitkäjänteisesti.

Hanketta on aikaisempien rahoituspäätösten yhteydessä kehoitettu panostamaan toimintamallin ja sen tulosten viestimiseen. Lisäksi tulosten arvioinnin perusteella tulisi sopia kokeilualustatoiminnan toteutuksesta, rahoituksesta ja juurruttamisesta osaksi kaupungin toimialojen toimintaan jatkossa.

Hankkeessa on kehotusten mukaisesti suunniteltu ja toteutettu testbed.hel.fi -sivusto, jonka kautta kokeilualustatoiminnasta viestitään laajasti erityisesti yrityksille ja tki-toimijoille. Lisäksi hyödynnetään kaupungin muita kanavia, some-kanavia sekä kumppaneiden kanavia. Innovaatiotoiminnan juurruttaminen osaksi toimialojen toimintaa on edennyt melko hyvin. Kokeilualustatoiminnan juurruttamista ja vakinaistamista pysyväksi osaksi kaupungin toimintaa on edistetty kaupunkitasoisesti kirjaamalla siihen liittyviä tavoitteita ja toimenpiteitä mm. kaupunkistrategiaan, Helsingin hankintastrategiaan ja elinkeinopolitiikan painopisteisiin.

Hankkeen viimeisenä toimintavuotena on keskityttävä innovaatio- ja kokeilutoiminnan ohella tulosten juurruttamiseen ja toiminnan jatkon integroimiseen pysyvämmiin osaksi toimialojen ja elinkeino-osaston toimintaa.

8. Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia, elinkeino-osasto, yritysten toimintaympäristöt -yksikkö: Urban Tech Helsinki -hautomo

Toteutusaika:	2/2019-12/2025	PRR 3599772
Yhteistyötahot kaupungilla:	NewCo Helsinki, Kaupunkiympäristön toimiala	
Yhteistyötahot muualla:	Forum Virium Helsinki, Aalto-yliopisto, Helsingin yliopisto, Metropolia Ammattikorkeakoulu, VTT, Maria01, Helsinki Think Company Mahdollisia kumppaneita: Helen, Fortum, YIT, HSY, Helsinki Partners sekä laaja joukko yrityksiä	
Kokonaiskustannukset:	2 750 000 euroa	

Rahoitus- ja siirtotarve yhteensä	Innovaatio-rahasto, € (sidottu: eja 9.12.2019 § 49 + siirretty: eja 29.11.2022 § 26)	Muu rahoitus, €
2023	594 550	15 900
2024	594 550	15 900
2025	594 550	15 900
Yht.	1 783 650	47 700*

Rahoitus- ja siirtoesitys yhteensä	Innovaatorahasto, €
2023	594 550
2024	594 550
2025	594 550
Yht.	1 783 650

*) Hautomopalvelu toteutetaan Aalto-yliopiston kanssa solmitun yhteistyösopimuksen kautta, jonka mukaan Aalto-yliopisto panostaa hautomopalvelun toteuttamiseen noin 952 000 euroa vuosina 2021-2025. Tämä rahoitus ei näy innovaatorahaston raportoinnissa.

Hankkeen kuvaus

Hankkeen tavoitteena on lisätä tutkimukseen ja pitkän tuotekehityskaaren innovaatioihin perustuvien yritysten syntyä sekä tukea niiden kasvua, hyödyntää kaikkien korkeakoulujen osaamispotentiaali uusien yritysten synnyttämisessä sekä parantaa asemaa kansainvälisessä kilpailussa osaajista ja pääomista. Samalla hanke vahvistaa kaupungin brändiä globaalien haasteiden ratkaisijana ja kestävien kaupunkiratkaisujen edelläkävijänä.

Hautomon tavoitteena on auttaa innovatiivisia ja kasvukykyisiä yrityksiä ratkaisemaan kaupunkien haasteita. Toiminta painottuu erityisesti puhtaaseen energiaan, liikkumiseen, kestäväan rakentamiseen, kiertotalouteen sekä jätehuoltoon ja urbaaniin ruoantuotantoon. Urban Tech Helsingin avulla Helsingin kaupunki haluaa houkutella osaajia ja yrityksiä pääkaupunkiseudulle sekä tukea ja vauhdittaa uusien, erityisesti tutkimuslähtöisten, yritysten syntymistä ja alkuvaiheen kasvua.

Tätä tarkoitusta varten hankkeessa:

- Kehitetään puhtaisiin ja kestäviin kaupunkiratkaisuihin keskittyville yrityksille hautomotoiminnot, jossa tarjotaan varhaisen vaiheen yrityksille ja erityisesti tutkimuslähtöisille yrityksille pitkäkestoinen kehitysympäristö ja kasvua tukevat palvelut
- Tarjotaan kaupungin kokeilualustojen kautta yhteistyöverkosto yritysten liikeideoiden ja palveluiden kehittämiseksi

Hanke tukee kansainvälisten osaajien, yhteistyökumppaneiden ja sijoittajien houuttelemista Helsinkiin. Korona muutti merkittäväällä tavalla globaalia toimintaympäristöä. Samaan aikaan kun se asetti kaupungeille merkittäviä haasteita, se myös avasi Helsingille uusia mahdollisuuksia houkutella alueelle osaavaa työvoimaa ja alkuvaiheen yrityksiä.

Urban Tech Helsinki -hautomon partnereina ovat yhteistyössä kaupungin kanssa Aalto Yliopisto, Helsingin Yliopisto ja Metropolia Ammattikorkeakoulu.

Hankkeen vaihe

Hankkeen keskeisimmät toimenpiteet ja havainnot vuonna 2022:

- 1st batchin startuppien artikkelit julkaistiin urbantechhelsinki.fi -nettisivuilla ja videot Youtube-kanavalla (Urban Tech Helsinki Youtube -kanava avattu marraskuussa 2021).

- 2nd batchin haun tulokset: 28 hakemusta ja 11 hyväksyttyä tiimiä (39,29% success rate), joista 6:lla on kansainvälinen tausta, 6:lla nainen perustajana tiimissä ja 5:llä yliopistotutkimusta taustalla.
- Huhtikuussa julkaistiin nettiartikkelisarja 2nd batchin Urban Tech Helsinki startupeista. Toukokuussa Arctic Startup Media julkaisi Urban Tech Helsinki 2nd batchin startupien artikkelisarjan verkkomediassa. 2nd batchin startuppien videot julkaistiin Urban Tech Helsinki -Youtube ja sosiaalisen median kanavissa sekä omilla nettisivuilla.
- 3rd batch avautui 30. kesäkuuta, jolloin pidettiin striimattu launch -tilaisuus Maria 01:ssa. 3rd batchin haun tulokset: 24 hakemusta ja 8 hyväksyttyä tiimiä (33,33% success rate), joista 3:lla kansainvälinen tausta, 3:lla nainen perustajana tiimissä.
- Hautomon osallistujat ovat kokeneet inkubaattorin palvelut varsin hyödyllisinä, tyytyväisyys mentorointiin 4,3/5, harjoitussessioihin 3,8/5.

Urban Tech Helsinki hautomo-ohjelma alkaa 8-viikkoisella intensiivijaksolla, joka koostuu työpajoista ja ryhmävalmennuksista. Niissä käsitellään startup-yritysten keskeisimpiä osia kuten liiketoimintamallinnusta, kestävän kehityksen vaikutusta, tiimin rakennusta, viestintää ja tietysti rahoitusta. Toinen olennainen osa ovat koko hautomoajan jatkuvat yksittäiset valmennustapaamiset hautomon käytännön toimintaa pyörittävän Aalto-yliopiston tiimin neuvojen kanssa. Urban Tech Helsingin hautomokausi jatkuu yrityksen tarpeista riippuen 1–3 vuotta, jotta alkuvaiheen yritykset saavat riittävän pitkän tuen liiketoimintansa kehittämiseen ja ratkaisunsa testaamiseen yhdessä Helsingin kaupungin Testbed-kokeilutoiminnan ja partneriverkoston kanssa.

Hankkeessa kolmen korkeakoulun tarjoamat palvelut muun muassa tutkimuksessa ja opiskelijayhteistyössä ovat startupeille loistava mahdollisuus. Esimerkiksi yritysten tuotteita on kehitetty eteenpäin ja testattu Metropolian innovaatioyksiköissä, ja yhdessä Helsingin yliopiston Viikki Food Design Factoryn kanssa on järjestetty tapahtuma startupien ja opiskelijoiden yhdistämiseksi.

Sisäiset tapahtumat, kuten Meetupit Elinkeino-osaston kasvuyritys-tiimin kanssa ovat joka kuukauden viimeisenä perjantaina. Tilaisuudet on tarkoitettu startuptiimeille, jotka ovat hakeneet ohjelmaan, mutta jotka eivät ole tulleet valituiksi. Ulkoiset tapahtumat, kuten Winds of change tilaisuudet järjestetään kahdesti vuodessa partneriyhteistyönä. Hanke osallistuu myös esim. Arctic15 ja SLUSH -tapahtumiin ja järjestää kesäjuhlan vuosittain kesäkuussa ja vuotuinen startuppien Demo Day & palkitsemisgaala joulukuussa.

Korporaatiokumppaneiden löytäminen on ollut post-covid vuosien jälkeen edelleen haasteellista, johtuen siitä, että useimmat valmennusohjelman startup-tiimit ovat niin alkuvaiheessa. Tähän apuna mahdollisesti korkeakoulujen omat korporaatioyhteistyöpalvelut.

Koronan jälkeisessä tilanteessa on tunnistettu kasvava tarve (disruptio) urban tech inkubaatio toiminnan järjestämiselle enemmän verkostoimisena toimintana ja mahdollisesti myös osin etäpalveluihin perustuvana. Tämän vuoksi sijaintipaikaksi on Maria01 rinnalle nostettu yliopisto- ja korkeakoulukampukset. Tämä tukee myös hautomotoiminnan tiivistä kytkentää korkeakoulujen tutkimukseen ja osaajaverkostoihin.

Päätöksen perustelut

Hanke toteutuu Aalto-yliopiston ja kaupungin välisen Urban Tech Helsinki yhteistyösopimuksen kautta ja on edennyt hyvin kuluvana vuonna. Hankkeen rahoittaminen vuonna 2023 on perusteltu.

Vuodelta 2022 innovaatorahastolle palautuu arviolta 54 500 euroa hankkeelta. Hankkeelle on sidottu rahoitusta innovaatorahastosta myös vuosille 2024 ja 2025.

Hautomossa on aloittanut tänä vuonna 19 uutta tiimiä ja osallistujat ovat olleet tyytyväisiä. Ainoastaan suuryritysyhteistyö on jäänyt toistaiseksi tavoitteista, sillä suuryrityksiä on ollut haastava saada mukaan kokeilutoimintaan.

Hanketta kehoitettiin edellisen rahoituspäätöksen yhteydessä selvittämään muita rahoitusmahdollisuuksia hautomotoiminnalle esimerkiksi yrityskentän, valtion ja Euroopan unionin suunnalta. Urban Tech Helsingin operatiivisen valmisteluvaiheen käynnistyttyä käynnistyivät myös laajat neuvottelut potentiaalisten ekosysteemitomijoiden ja yrityskentän edustajien kanssa mahdollisesta yhteistyöstä temaattisen hautomotoiminnan ja tutkimus- & mentoriverkoston rakentamiseksi. Keskiössä on muiden rahoitusmahdollisuuksien ja tutkimusyhteistyötapojen kartoittaminen.

9. Helsingin kaupunki, Kaupunkiympäristön toimiala, RYA, asuntotuotanto: Kalasatama Kaljaasi Fortunankatu energiapilotti

Toteutusaika:	1/2020 – 12/2024, jatkuu 2025	PRR 3599773
Yhteistyötahot kaupungilla:	Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut, Helsingin kaupungin asunnot Oy (Heka), Helen	
Yhteistyötahot muualla:	Aalto-yliopisto (tulosten seuranta ja analysointi)	
Kokonaiskustannukset:	19 331 228 euroa	

Siirtotarve vuodelta 2022	Innovaatorahasto, €
2023	459 600
2024	-
2025	34 362
Yht.	493 963

Siirtoesitys	Innovaatorahasto, €
2023	459 600
2024	-
2025	34 362
Yht.	493 963

Rahoitus-tarve	Innovaatorahasto, € (sidottu: eja 9.12.2019 §49 ja siirretty: eja 29.11.2022 §26)
2023	573 000
2024	27 000
2025	-
Yht.	600 000

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2023	573 000
2024	27 000
2025	-
Yht.	600 000

Rahoitus- ja siirtotarve yhteensä	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2023	1 032 600	5 351 880
2024	27 000	-
2025	34 362	-
Yht.	1 093 962	5 351 880

Rahoitus- ja siirtoesitys yhteensä	Innovaatorahasto, €
2023	1 032 600
2024	27 000
2025	34 362
Yht.	1 093 962

Hankkeen kuvaus

Hankkeessa haetaan elinkaarikustannuksiltaan tehokkaita ratkaisuja toteuttaa nettonollarakennuksia kohtuuhintaisessa asuntotuotannossa. Hankkeessa suunnitellaan ja rakennetaan kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja. Tavoitteena on vähiten energiaa kuluttava asuinkerrostalo, joka on tähän mennessä rakennettu.

Alustavien laskelmien perusteella voidaan hankkeessa saavuttaa jopa 70-90% pienennys A-energialuokan rakentamiseen verrattuna. Rakennukseen tuleva auringon säteilylämpö otetaan talteen ja varastoidaan kaukokylmäverkostoon tai hyödynnetään lämpöpumpun avulla suoraan kiinteistössä. Lämpöä otetaan talteen jätevedestä sekä poisto- ja jäteilmasta. Kaukolämmön rinnalla hyödynnetään maalämpöä. Sähkölaitteet ja valaistukset toteutetaan erittäin vähän energiaa kuluttavina ja sähköenergiaa tuotetaan rakennuksen vesikatolle ja julkisivuun asennettavilla aurinkopaneeleilla.

Rakentamisessa noudatetaan Kalasataman älykkäät energiaratkaisut -ohjetta. Rakennuksen energiaa kuluttavat ja tuottavat järjestelmät mittaroidaan. Tiloihin ja rakenteisiin asennetaan olosuhdeantureita seurantaan varten. Rakennuksen valmistuttua seurataan ja analysoidaan kerättyä mittaustietoa sekä hankkeen erityisratkaisujen toteutuneita kustannuksia. Tuloksia hyödynnetään kaupungin omassa asuntotuotannossa ja jaetaan muiden toimijoiden käyttöön. Hankkeessa on mukana Aalto-yliopisto, joka varmentaa rakennuksen kulutustasot hankkeen tulosten varmentamiseksi.

Hankkeen vaihe

Hanke on nyt rakentamisvaiheessa. Urakoitsija ja/tai Helen kilpailuttavat järjestelmä- ja laitetoimittajat. Seurataan kustannuksia ja varmistetaan suunnitelmien mukainen toteutus. Kehitetään ratkaisuja edelleen laitetoimittajien kanssa. Sovitaan erillispalavereja Helenin ja työmaan ja tilaajan kesken.

Ensi vuonna seurataan energiankulutusta, energiantuottoa sekä rakenteiden ja tilojen olosuhteita ja kerätään käyttäjäkokemuksia. Hankkeen lopussa raportoidaan ja jaetaan tulokset. Aalto-yliopiston ja ATT:n tulee hyvissä ajoin selvittää, kuinka kyselyt saadaan modernilla tavoin tehtyä huomioiden GDPR.

Rakennuksen elinkaaren aikainen energiankulutus on optimoitu simuloinnin avulla mahdollisimman pieneksi. Suunnittelun aikana on kehitetty energiantuotantojärjestelmien (lämpö ja sähkö) hankintatapaa yhdessä Helenin kanssa ja kehitetään edelleen markkinavuoropuhelun kautta tulleen toimittajan kanssa. Hankkeessa on järjestetty palavereja tiedonsiirrosta sekä seurannasta yhdessä suunnittelijoiden ja urakoitsijoiden kanssa.

Ensimmäisessä markkinavuoropuhelussa esiteltiin hankkeen tavoitteita yrityksille ja kartoitettiin ratkaisuja kutsumalla Hilman kautta ja mainostamalla yhteistyökumppaneille tilaisuutta esitellä tuotteita ja toisaalta tutustua ratkaisuihin ja esittää niistä kysymyksiä. Markkinavuoropuheluun osallistuneiden kaikkia tuotteita ei oteta käyttöön juuri tässä hankkeessa, mutta mahdollisesti muissa hankkeissa. Lisättiin tuotteiden ja ratkaisujen tunnettavuutta ja urakoitsijoiden mielenkiintoa niihin. Markkinavuoropuhelun tuloksena nähtiin mahdollisena toteuttaa hankkeen energiaosuus Helenin palvelupaketina, mikä tulee auttamaan myös heitä uusien innovaatioiden löytymisessä, niiden käyttöönotossa ja sitä kautta osaamisen kasvattamisessa. Toisessa Markkinavuoropuhelussa esiteltiin suunnitelmia urakoitsijoille, jotta he kiinnostuisivat tarjoamaan ja yrityksille, joiden tuotteita tässä hankkeessa voi hyödyntää.

Ratkaisuja on simuloitu ja toteutusta suunniteltu yhdessä suunnittelijoiden ja Helenin kanssa. Hankkeeseen on palkattu ulkopuolinen tutkijataho Aalto-yliopisto, joka selvittää, raportoi ja julkaisee tutkimustuloksia. Tutkijatahon kanssa on yhdessä käyty läpi ennen ja nyt rakentamisvaiheessa, että mittarointi ja anturointi mahdollistaa tulosten todentamisen. Todentaminen tapahtuu rakentamisen ja käytön aikana. Kohteen käyttöönoton jälkeen toteutuneita olosuhteita sekä rakennuksen kuluttamia ja tuottamia energioita mitataan kahden vuoden ajan seurantajärjestelmän avulla. Aalto-yliopisto vastaanottaa mitattua dataa, analysoi mittaustulokset ja vertaa tuloksia suunnitteluvaiheen tavoitearvoihin.

Smart & Clean-sektorin yritys yhteistyön ja Hiilineutraali Helsinki 2035-tomenpideohjelman myötä järjestetään myös jatkossa sidosryhmätapaamisia ja yhteiskehitystä jatketaan mm. YM, RakLi, Green Building Council Finlandin ja muiden tki-sektorin toimijoiden kanssa ja vähähiilisyteen tähtäävää yhteistyötä kehitetään myös.

Hankkeessa on pidetty yhteensä kaksi markkinavuoropuhelua ja elinkeino-osaston kanssa on pidetty yhteistyöpalavereja. On laadittu viestintäsuunnitelmaa yhteistyössä Kaupunkiympäristön toimialan, Helenin ja Helsingin kaupungin asunnot Oy:n viestintäasiantuntijoiden kanssa. Kehittyvän kerrostalohankkeen ja Finnish Green Building Councilin kanssa on sovittu viestinällisestä yhteistyöstä. Tutkijataho tulee viestimään tuloksista julkaisujen ja tilaisuuksien kautta. ATT:n hankkeeseen osallistuvat henkilöt ovat osallistuneet erilaisiin seminaareihin ja työpajoihin aiheeseen liittyen, mm. Helenin alueratkaisut-työpajat. Seuraavassa vaiheessa jatketaan viestintäsuunnitelman tekemistä sekä tulosten jakamisen suunnittelua yhteistyössä Helenin, Helsingin kaupungin, Rakennustiedon, Finnish Green Building Councilin, Aalto yliopiston, Helsingin kaupungin asunnot Oy:n kanssa.

Rakentaminen on käynnistynyt 2021, mutta urakassa energiapilotin maksuerät sijoittuvat pääosin vuodelle 2023 ja koska rakentamishanke valmistuu 31.10.2023, niin osa energiapilotin maksueristä siirtyy vuodelle 2024, kun tarkastelujakso leikkautuu elo-syyskuussa. Vuonna 2025 kustannuksia on lähinnä seurannasta, analysoinnista ja tulosten julkaisuista. Innovaatorahaston osuus on energiapilotin arkkitehti-, energia, LVI- ja sähkösuunnittelusta se osa, joka koskee hankkeen erikoisratkaisuja (noin 10 %). Rakentamisesta 3/4 niistä kustannuksista, jotka aiheutuvat kohteen erikoisratkaisuista, 1/4 katetaan ATT:n kehittämisrahastosta. Se osuus valvonnasta, joka aiheutuu hankkeen erikoisjärjestelmien valvonnasta. 1/3 ATT:n tulosten seuranta- ja analysointikuluista. Helenin osuudelle ei haeta innovaatorahaston tukea.

Aiemmin arvioitiin, että tänä vuonna kuluisi jo yli puoli miljoonaa, mutta onkin yllä minituista syistä tarve siirtää määrärahaa seuraaville vuosille.

Päätöksen perustelut

Hanke on viivästynyt urakkasopimuksesta johtuen ja hakee vuodelle 2022 myönnetyn rahoituksen siirtoa tuleville vuosille, niin että hanke jatkuisi vuoteen 2025 asti. Rahoituksen myöntäminen vuodelle 2023 ja siirrot vuosille 2023 ja 2015 ja siten hankeajan jatkaminen vuodelle on perusteltua, sillä hanke on edennyt muutoin pääosin suunnitellusti ja energiapilotin maksuerät sijoittuvat pääosin vuodelle 2023.

Edellisen rahoituspäätöksen kehotusten mukaisesti hankkeessa panostetaan tulosten ja oppien dokumentaatioon ja viestintään ja tuloksia hyödynnetään kaupungin muissa rakentamishankkeissa. Hankkeessa monistetaan saatuja hyviä kokemuksia niin HEKA:n asuntotuotannossa kuin muussakin kaupungin omassa tuotannossa ja jaetaan saatua tutkimustietoa hankkeesta myös ulkopuolisille tahoille hyödynnettäväksi omassa tuotannossaan. Toistettavuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota ratkaisuja ja toimintatapoja valittaessa, mm. tekniset ratkaisut, hankintatavat, sopimukset.

10. Helsingin yliopisto: Viikki Innovation Platform & Food Lab -biokampuksen innovaatiokeskittymän kehittäminen

Toteutusaika:	1/2021 – 12/2024	PRR 3599785
Yhteistyötahot kaupungilla:	Kaupunginkanslian elinkeino-osasto	
Yhteistyötahot muualla:	<ul style="list-style-type: none"> - Luonnonvarakeskus ja Ruokavirasto, Suomen ympäristökeskus - Noin 20 elintarvikealan yritystä on ilmaissut kiinnostuksensa - Kaikki Viikissä toimivat Helsingin yliopiston tiedekunnat - EIT FOOD-ohjelma ja siihen liittyvä kansainvälinen verkosto 	
Kokonaiskustannukset:	2 003 100 euroa	

Rahoitus- tarve	Innovaatorahasto, € (sidottu: eja 7.12.2020 \$46 + siirretty: eja 29.11.2022 \$26)	Muu rahoitus, €
2023	316 840	344 059
2024	80 585*)	162 990
Yht.	397 425	507 049

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2023	316 840
2024	80 585
Yht.	397 425

*) Vuodelle 2024 siirretty raha on jo maksettu Helsingin yliopistolle vuonna 2021.

<p>Hankkeen kuvaus</p> <p>Viikki Innovation Platform & Food Lab -biokampuksen innovaatiokeskittymän kehittäminen - hankkeessa lähdetään systemaattisesti kehittämään, koordinoimaan ja käynnistämään Viikin innovaatiotoimintaa, siihen liittyvien toimijoiden yhteistyötä ja palveluiden kehittämistä, jotta Viikissä tunnistettu innovaatiopotentiali päästään hyödyntämään täysimääräisesti.</p> <p>Hankkeessa on kaksi osiota, joita kehitetään samanaikaisesti ja jotka täydentävät toisiaan: Viikki Innovation Platform ja Viikki Food Innovation Lab.</p> <p>Platform huolehtii koko Viikin kehittämisestä ja uusien temaattisten innovaatioekosysteemi-aihioiden tunnistamisesta sekä koordinoi Viikin kampusalueen innovaatiokehitystä ja -strategiaa. Lisäksi Platform luo rakenteen ja prosessit Viikin ekosysteemeille. Se toimii innovaatioyhteistyön kontaktipisteenä Viikissä (sisäinen, kotimainen ja kansainvälinen ulottuvuus) ja identifioi yritysten tarpeita sekä tuo proaktiivisesti uusia yrityksiä mukaan Viikin innovaatiotoimintaan. Platformissa tehdään suunnitelma Viikkiin sopivasta hautomo-ohjelmasta yhteistyössä Helsingin kaupungin, Think Companyn ja yliopistopalveluiden kanssa.</p> <p>Viikki Food Design Factory (VFDF) on ensimmäinen pilotoitava ruoka-alan innovaatioekosysteemi Viikissä, jossa konkreettisesti kehitetään ja kokeillaan innovaatiotoimintaa eri muodoissa. Food Lab kytkee ruoka-alan yrityksiä ja startupeja yhteen, auttaa osaamista ja tarvetta löytämään toisensa. Ekosysteemissä järjestetään ruokainnovaatioihin liittyviä sekä innovaatioiden johtamisen kurseja opiskelijoille, mikä luo opiskelijoille ja tutkijoille mahdollisuuksia oppia, ideoida, pilotoida ja testata ideoita sekä autetaan startupien perustamisessa. Vakiintuneita yrityksiä Food Lab palvelee tuottamalla tiedepohjaisia ratkaisuja esimerkiksi reverse-pitch, design sprint-tyyppisen toiminnan avulla. Ekosysteemi analysoi elintarvikealan markkinaa: trendit, startupit ja kasvuyritykset – ekosysteemin tilannekuva, kasvumahdollisuudet ja innovaatiot.</p> <p>Platformin kautta voidaan systemaattisemmin synnyttää elinkeinoperustaa luovia yhteishankkeita sekä kehittää innovaatioekosysteemejä ja toimintamalleja yritys yhteistyölle, jonka avulla edistetään yritysten tuotekehitystä ja TKI-toimintaa.</p> <p>Hankkeen vaihe</p> <p>Raportointikaudella hankkeessa on keskitytty yhteistyöhön ja vuorovaikutuksen kehittämiseen sekä ajatusmallin ja kulttuurin muutokseen kampuksella seuraavin keinoin:</p>

- Yhteisöllisyyden, tiedonjakamisen ja verkostoitumisen rakentaminen Viikin onnistuneiksi havaituilla tilaisuuksilla, kuten säännöllisesti järjestetyt avoimet Cheese n' Winet (CnW) ja Viikin toimijoiden Viikki Operators' Forum sekä Viikki Got Talent. Lisäksi VFDF:n avajaiset ja seminaari ja verkostoitumistapahtuma Mix & Match.
- Tapahtumiin osallistuminen: Arctic15, Nordic Deep Tech Life Science Summit (ständi), Y Science/Slush (ständi)
- Innovaatiot ja yrittäjyys -opetuksen käynnistyminen: kaksi suomenkielistä kurssia sekä HEI-projektin 4InnoPipe kurseilla tutkijoille, opiskelijoille ja henkilöstölle (Reutlingen yliopisto, Saksa).
- Viestinnän ja tiedonlevityksen tehostamisen osalta ollaan keskitytty: Twitter (ViikkiIP, ViikkiFoodDF), LinkedIn, VFDF:n newsletter, yliopiston sisäiset ja ulkoiset innovaatioverkkosivujen työstäminen, yliopiston sisäiseen uuteen Inno News -julkaisuun kirjoittaminen Viikin kampuksen tapahtumista.
- Paljon jalkatyötä tutkijoiden, yritysten ja Viikin toimijoiden luona, hoksautuskeskusteluiden ja em. forumeiden kautta.
- Opiskelijoiden herättelyä on aloitettu mm. Viikin Infotorilla. Inkubaattori tiimi tukee em. Viikin tilaisuuksia ja hyödyntää tilaisuuksia toiminnassaan samoin kuin Helsinki Innovation Services (HIS).
- VFDF:n Batch 1 -ohjelman myötä on vahvistettu ideoiden jalostumista (opiskelijat, tutkijat) ja osaajalistan (Talent Pool) rakentamiseen kerätään CnW:n osallistujien ilmoittautumislomakkeen kysymysten mukaisesti.

Hankkeessa on myös vaikutettu Viikin kampusneuvottelukunnan toimintaan ja Innovaatioekosysteemin työryhmän perustamiseen. Työryhmän tavoite on suunnitella ja jalkauttaa innovaatio työryhmän ajatuksia ja implementoida käytäntöön 'strategian' mukaisia asioita/toimintoja.

- Benchmarking tehty Espoon Aalto IES:llä, Belgian KU Leuvenissä sekä Kööpenhaminan yliopistossa ja BioInnovaatio Instituutissa (BII). KU Leuvenista tuli Horisontti Eurooppa -hakemuskonsortioon osallistumispyyntö MMTDK:lle KU Leuvenin vierailun jälkeen.
- USA:n Washingtonin yliopiston MBA-opiskelijoiden ensimmäinen vierailu Viikissä, heillä kiinnostus kestävyyskiertotalousnäkökulmalla ja Viikillä mahdollisuus kansainvälisiin businessosaajiin.
- Yritysyhteistyötä käynnistetty Hki:n seudun kauppakamarin kanssa sekä käyty yritysvierailuilla kartoittamassa yritysten tarpeita ja mahdollisia kiinnekohtia tutkimukseen ja innovaatioihin tähtäävään toimintaan sekä tavattu yrityksiä myös em. tapahtumissa.
- DeepTech startup:ien ja muiden myös kansainvälisten yritysten houkuttelu Viikkiin ja kampuksen markkinointi: yksi yritys aloittanut kesällä 2022 toimintansa kampuksella ja keskusteluita käynnissä muiden yritysten kanssa mm. 1000 m2:n tilaa etsivä yritys, tuore startup ja hollantilainen yritys.
- Viikin visiota ja innovaatiostrategiaa on hahmotelma ja sen ytimessä on kestävä kehitys (kestävin kampus v. 2030) ja kiertotalous.

Kampuksen toimijoiden välistä yhteistyötä on toteutettu kampusneuvottelukunnan ja sen kolmen alatyöryhmän (brändi, infrastruktuuri ja innovaatiot) kautta. Viikki tukee muita kampuksia innovaatioverkkosivujen työstämisessä, rakenteessa ja sisällössä.

- Uusia temaattisia ekosysteemejä on käynnissä nyt kaksi, joista Foob Lab eli VFDF on toiminut menestyksekkäästi jo reilun vuoden sekä nyt syksystä 2022 PharmaHub. PharmaHubin toimintakenttää ja tarpeiden kartoitusta on tehty Uudenmaan liiton ja FTDK:n rahoittamassa Ukke- selvityksessä. Idean herättelyvaiheessa on puolestaan WoodHub (MMTDK) sekä kuulosteluvaiheessa OneHealth (ELTDK).
- VFDF:n sidosrymiä ovat mm. Luke, Metropolia, VTT, Aalto yliopisto sekä mentorisponsorirytykset, startup -yritykset ja tutkijat sekä opiskelijat sen ohjelmissa. Partnereita ovat mm. EIT Food, useat eri VC:t, FIBAN ja lakiasiaintaho.
- Inkubaattori tiimin käynnistyvien Circulator 1.0- ja Biosphere -ohjelmia tuetaan mm. Washingtonin yliopiston MBA -opiskelijoiden tuomiselle yhteen jälkimmäisen ohjelman tiimien kanssa.

Hankkeen tuloseurannassa näkyy, että opiskelijoilta ja tutkijoilta ideasta innovaatioiksi konsepteja on raportointikauden aikana syntynyt 15 kpl, Viikin toimintaan osallistuvia yrityksiä on ollut 115 kpl, HIS-jatkotyöstettäviä innovaatioita on syntynyt 1 kpl. Lisäksi hanke on katalysoinut lisärahoitusta n. 2,6M€.

Päätöksen perustelut

Hanke on pääosin edennyt suunnitellusti ja rahoituksen myöntäminen vuodelle 2023 on perusteltu.

Edellisen rahoituspäätöksen yhteydessä kehoitettiin kaikkia Viikin tiedekuntia kartoittamaan temaattisten innovaatioekosysteemien aiheiden potentiaalia ja hakemaan eri innovaatioekosysteemeille aktiivisesti rahoitusta eri lähteistä. Kehotus on toiminut ohjenuorana projektisuunnitelman mukaisesti eli hankkeessa kartoitetaan tiedekuntien innovaatioekosysteemien potentiaalia, innostus- ja kypsyyssastetta sekä kunkun ekosysteemin yksilöllistä rakennetta. Hankkeessa kannustetaan poikkitieteellisyyteen ja innostetaan tiedekuntien sekä kampusten väliseen yhteistyöhön.

Helsingin yliopiston hankerahoituksessa ei ole kyse Euroopan unionin perussopimuksen (SEUT) 107(1) mukaisesta valtiontuesta, koska yliopisto ei tutkimus- ja kehittämishankkeessaan harjoita taloudellista toimintaa markkinoilla.

11. Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy: Health Proof Helsinki – Health business RDI ecosystem environment

Toteutusaika:	12/2021 – 11/2023, jatkuu 2024	PRR 3599791
Yhteistyötahot kaupungilla:	Kaupunginkanslia elinkeino-osasto, Sosiaali- ja terveystoimiala, Laakson yhteissairaalanhanke	
Yhteistyötahot muualla:	Helsingin yliopistollinen sairaala HUS, CleverHealth Network, Health Incubator Helsinki, Spark Finland, Health Capital Helsinki, Testbed.helsinki-sivusto, Meilahden kampukselta Biomedicum HUS, Helsingin yliopisto ja Terkko Health Hub.	
Kokonaiskustannukset:	701 948 euroa	

Siirtotarve vuodelta 2022	Innovaatorahasto, €
2023	-
2024	70 157
Yht.	70 157

Siirtoesitys	Innovaatorahasto, €
2023	-
2024	70 157
Yht.	70 157

Rahoitustarve	Innovaatorahasto, € (sidottu: eja 8.11.2021 §20)
2023	149 946

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2023	149 946

Rahoitus- ja siirtotarve yhteensä	Innovaatorahasto, €	Muu rahoitus, €
2023	149 946	149 946
2024	70 157	70 157
Yht.	220 103	220 103

Rahoitus- ja siirtoesitys yhteensä	Innovaatorahasto, €
2023	149 946
2024	70 157
Yht.	220 103

Hankkeen kuvaus

Health Proof Helsinki -hanke yhdistää Helsingin kolme merkittävintä julkisen puolen TKI-ympäristöä yhtenäisen palvelukokonaisuuden muodossa hyvinvointi- ja terveysteknologian alalta. Yhtenäisen palvelukokonaisuuden kautta alan yritykset saavat sujuvasti käyttöönsä kolmikannan asiantuntija- ja erikoistilapalveluja tuotekehitystoimintansa eri vaiheisiin; alkuvaiheen pre-kliiniset testausympäristöt ja asiantuntijat (Metropolia Proof Health), perusterveydenhuollon ja sosiaalitoimen tutkimus- ja testausympäristöt ja asiantuntijat (Helsingin kaupunki) sekä erikoissairaanhoidon ja diagnostiikan tutkimusympäristöt ja asiantuntijat (HUS).

Hankkeen keskiössä on liittää kolmikannan TKI-toimintaa tukevat palvelut yhteen, luoda alan yrityksiä palvelevat tukipalvelut, tuotekehitysprosessit, sopimukset ja toiminnan säännöt. Hankkeen myötä yritysten saataville avautuvat hanketoimijoiden laajat hyvinvointi- ja terveysteknologian alan verkostot ja TKI-osaaminen. Verkostojen kautta lisätään TKI-ekosysteemin toiminnan ja toimijoiden tunnettuutta. Hankkeen keskiössä eivät siis ole yrityspilotit, vaan kolmikannan toimintojen yhdistäminen yhtenäiseksi palvelukokonaisuudeksi. Yritykset integroidaan hankkeeseen testaamaan ja yhteiskehittämään hankkeessa syntyviä tukipalvelujen toimintamalleja, tuotekehitysprosesseja, sopimuksia. Samalla mitataan tulosten vaikuttavuutta ja toiminnallisuutta yritysten näkökulmasta.

Hanke tuottaa Helsingin alueella toimiville hyvinvointi- ja terveysteknologian alan yrityksille kansainvälisesti verkottuneen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio toimintaa tukevan palvelukokonaisuuden TKI-ekosysteemin muodossa, joka on linkittynyt vahvasti Health Capital Helsingin toimintaan ja osaksi testbed.helsinki-sivustoa. Hanke vastaa alan yritysten tuotekehityksen verifiointi- ja validointitarpeisiin sekä uudistaa toimialan yritysten TKI-prosesseja sekä avaa yrityksille elintärkeitä TKI-ympäristöjä näin mahdollistaen yritysten uutta luovan elinkeinotoiminnan.

Health Proof Helsingin TKI-ekosysteemin palvelukokonaisuus avataan alan yrityksiä palvelevaksi digitaaliseksi palveluksi uudelle verkkosivustolle. Verkkosivustolta yritykset saavuttavat toimintaansa

sopivat ja heidän tarpeitaan vastaavat palvelut ja ohjautuvat sitä kautta suoraan oikeisiin TKI-ympäristöihin. Verkkosivuston kautta yritysten on mahdollista löytää tarjolla olevat tilat, palvelut ja asiantuntijat käyttöönsä. Verkkosivusto häivyttää organisaatioiden toimintaympäristörajoja, tehden yritysten TKI-toiminnan tukipalveluista yhtenäiset, joustavat ja tehokkaat. Yhteistoiminnallisen palvelukokonaisuuden ylläpitämiseksi hankkeessa määritellään toiminnan jatkuvuuden varmistava rahoitusmalli.

Health Proof Helsinki -hankkeessa käynnistettävä TKI-ekosysteemi synnyttää kansainvälisesti merkittävän ponnahduslaudan alan kasvuyrityksille, houkuttelee alan osaajia alueelle ja kasvattaa Helsingin brändiä TKI-alustana hyvinvointi- ja terveysteknologian alalla.

Hankkeen vaihe

Hankkeessa on suunnitelman mukaisesti rakennettu yhtenäinen palvelukokonaisuus ja määritelty tarjontaan. Kehittämistä jatketaan edelleen. TKI-ekosysteemin kansallisia ja kansainvälisiä viestintä- ja markkinointikanavia on tavoiteltu, keskusteluja on käyty sekä palveluita markkinoitu. Internet-sivut on avattu syyskuussa. Alustavia neuvotteluita on käyty Scandinavian EIT Healthin, sekä Nordic Proofin kanssa. Lisäksi yhteistyö käynnistetty Israel Innovation Agency (IIA) kanssa. Tätä tukee Suomen Israelin suurlähetystö. HIMSS-tapahtumassa HPH lanseerattiin kansainvälisille toimijoille kesäkuussa. Kansainvälistä markkinointia ja verkostoitumista jatketaan edelleen.

Yhteistoiminnallisen palvelukokonaisuuden mahdollistamiseksi on määritelty kolmikantamalli. Prosessikuvaus, ekosysteemin toimintamallinnus, hankehenkilöstön roolitukset ja vastuut on määritelty. Kolmikantamallia pilotoidaan edelleen yhdessä pilottiyritysten kanssa ja samalla palvelumallia iteroidaan saadun palautteen ja toimijoiden kokemusten pohjalta. Health Proof Helsingin brändääminen osaksi Helsingin hyvinvointi ja terveysteknologian alalla on edistetty.

Työn alla on ekosysteemin kytkentä osaksi Health Capital Helsinkiä, Laakson yhteissairaala-hankkeeseen, Meilahden kampuksen kumppaniksi ja Business Finlandin terveysteknologian toimintoihin. Health Capital Helsingin, Meilahden kampuksen sekä Business Finlandin kanssa asiat ovat edenneet. Laakson yhteissairaalahankkeen osalta asia kesken.

Hankkeen projektipäällikön rekrytointi viivästyi huhtikuun alkuun saakka, jonka vuoksi myös projektin aloitus viivästyi. Eteneminen on vaatinut oletettua enemmän valmisteluita kolmen organisaation prosessien sekä toimintasääntöjen ja toimintamallien kuvaukseen. Juridisia ostopalveluita tullaan tarvitsemaan vuonna 2023 hankkeen ekosysteemisopimuksen toteuttamiseksi.

Vuoden 2023 aikana on myös tarkoituksena luoda rahoitusmalli ekosysteemin toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi. Periaatteet kumppaneiden liittymisestä ekosysteemiin määritellään ensi vuoden aikana.

Hankkeen käynnistymisen viivästyminen johtuen hankkeelle haetaan jatkoaikaa 30.4.2024 saakka, jotta hankkeen tavoitteet saadaan täytettyä. Vastaavasti hanke hakee vuonna 2022 käyttämättä jääneen hankebudjetin siirtoa vuodelle 2024.

Päätöksen perustelut

Hankkeen alkurekrytoinnit venyivät, jonka jälkeen keväästä alkaen hanke on edennyt suunnitelman mukaan. Rahoituksen myöntäminen vuodelle 2023 on perusteltu. Myös kuluvalta vuodelta käyttämättä jäävän hankerahoituksen siirto vuodelle 2024, ja siten hankkeen toteutusajan pidentäminen 30.4.2024 saakka, on perusteltu, jotta hanke toteutuu täysimääräisesti.

Hankkeelta on edellisen rahoituspäätöksen yhteydessä edellytetty, että selkeästi tulee sopia se, kenen vastuulla on kokonaisuuden johtaminen ja koordinointi sekä eri osapuolten vastuut. Hankkeessa tulee kiinnittää huomioita tehokkaaseen viestintä- ja markkinointityöhön, jotta yritykset ja tutkijat löytävät hankkeen tarjoamien palvelujen pariin ja saavat selkeästi tiedon siitä, että mitä palveluja ekosysteemi

tarjoaa. Lisäksi kansainvälisten verkostojen luontiin ja eri verkostoihin liittyminen on tärkeää ja tähän tulee panostaa.

Hankkeessa on innovaatorahaston kehotusten mukaisesti määritelty, että Metropolia Ammattikorkeakoululla on vastuu kokonaisuuden johtamisesta sekä koordinoinnista. Osapuolten, HUS:n ja Helsingin kaupungin vastuut on määritelty myös. Hankkeessa on kiinnitetty huomiota tehokkaaseen viestintä- ja markkinointityöhön, jotta yritykset ja tutkijat löytävät hankkeen tarjoamien palvelujen pariin. Hankkeen internet-sivuilla on määritelty mitä palveluja ekosysteemi tarjoaa. Hankkeen internet-sivut ovat avautuneet (www.healthproofhelsinki.fi). Markkinointia ja viestintää tapahtuu somekanavien lisäksi erilaisissa tapahtumissa, yritystyöpajoissa, konferensseissa sekä verkostoissa. Internet-sivut ovat englannin kielellä, jotta kansainväliset asiakkaat tavoittavat ekosysteemin tarjoamat palvelut.

Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy:n hankerahoituksessa ei ole kyse Euroopan unionin perussopimuksen (SEUT) 107(1) mukaisesta valtiontuesta, koska ammattikorkeakoulu ei tutkimus- ja kehittämishankkeessaan harjoita taloudellista toimintaa markkinoilla.

12. Startup Maria Oy: Maria 01 - Euroopan johtavan kasvuyrityskeskittymän laajentuminen ja kansainvälistyminen

Toteutusaika:	1/2021 – 12/2023	PRR 3599752
Yhteistyötahot kaupungilla:	Kaupunginkanslian elinkeino-osasto	
Yhteistyötahot muualla:	Helsinki Business Hub, Helsinki Marketing, Helsinki Think Company, Startup Säätiö, Helsingin uusyrityskeskus ry, Accenture, Konecranes, Nordea, KPMG, Telia, Lassila & Tikanoja, Danske Bank, Fortum, JETRO, Amazon Web Services, F-Secure, Greenstep, Mäkitalo, Lexia, Leitzinger, San Francisco, Barona, Civitta, Agile Search, Taival Advisory, Palava Global, Value Group, Avoset, Inventure, Superhero Capital, Voima Ventures, Icebreaker VC, Butterfly Ventures, Vertical Accelerator, Nokia Growth Partners, Courage Ventures, Play Ventures, Index Ventures, Wave Ventures, FIBAN, Nordic Ninja, Schibsted Growth, Sky Ventures, Northzone, Creandum, Vendep, Helen Ventures, KiRaHub, Aalto Entrepreneurship Society ry, Chinese-European Center for Technology & Innovation, Founders Institute, Industry Hack, Inklusiiv ry, Jätkäsaari Smart Mobility, Mobey Forum, MyData Global ry, Open Knowledge Finland, Upgraded ry, Helsingin Yliopisto, Aalto Yliopisto, Hanken, Haaga-Helia, Metropolia. Lisäksi useita kansainvälisiä korkeakouluyhteistyökumppaneita.	
Kokonaiskustannukset:	9 176 581 euroa, josta innovaatorahastosta 976 581	

Rahoitus- tarve	Innovaatorahasto, € (sidottu, eja 19.10.2020 §36)	Muu rahoitus, €	Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2023	338 283	2 720 281	2023	338 283

Hankkeen kuvaus

Helsinkiin vanhan Marian sairaalan alueelle syksyllä 2016 avattu Maria 01 -kasvuyrityskeskittymä kasvoi ensimmäisen reilun kolmen vuoden aloitushankeen aikana yhdeksi Euroopan merkittävimmistä kasvuyrittäjyyskeskittymistä ja -ekosysteemeistä. Vuosina 2021-2023 jatkokehitetään ja laajennetaan kampusen vaikuttavuutta ja yhteisön toimintaa myös digitaalisessa ympäristössä, mahdollistetaan keskittymän toiminnan avoimuuden säilyminen sekä lisätään keskittymän yrityksille tarjottavaa palvelutarjoomaa, jotta Helsingin kasvuyritysekosysteemistä kehittyy entistä vetovoimaisempi, verkostosta entistä laajempi ja kansainvälisille toimijoille entistä houkuttelevampi paikkaa muuttaa Suomeen töihin tai perustaa (tai siirtää) yritys.

Maria 01:n päätavoitteena on tehdä Helsingin kasvuyritysekosysteemistä kansainvälisesti entistäkin vetovoimaisempi. Hankkeen keskeiset osatavoitteet ovat:

1. Laajentaa Maria 01:n sijoittajien, kasvuyritysten, kasvuyritysekosysteemin toimijoiden ja kiihdyttämöiden verkostoa entistä kattavammaksi sekä Maria 01 kykyä toimia koko ekosysteemin avoimena yhteisönä ja palveluntarjoajana
2. Mahdollistaa Marian kampusen ja toimintamallien jatkokehittäminen sekä merkittävä toiminnan ja vaikuttavuuden lisääminen. Jatkossa Maria tulee merkittävästi laajentamaan sisältöpalvelukokonaisuuttaan, johon sisältyy muun muassa kuratointi- ja matchmaking, tapahtumapalvelut, yhteisöpalvelut sekä markkinointi.
3. Luoda uusia palveluita, toimintamalleja ja kansainvälisiä kumppanuuksia, joiden avulla kasvuyrityksille mahdollistetaan entistä paremmat edellytykset kasvuun ja kansainvälistymiseen sekä ulkomaisen korkean osaamisen työvoiman houkutteluun alueelle. Konkreettisella tasolla tämä voi tarkoittaa esim. yrittäjyysohjelmien suunnitteluja ja fasilitointia isoille yrityksille, uudenlaisia matchmaking-konsepteja houkuttelemaan ulkomaisia sijoittajia kampukselle tai muiden alueen

toimijoiden kanssa yhteistyössä luotavaa uudenlaista ulkomaisen työvoiman houkuttelupalvelua kampuksella.

Hankkeen vaihe

Hanke on onnistunut laajentamaan Maria 01 verkostoa ja esimerkiksi yritysten määrä on kasvanut jo yli 180 ja Maria 01 yhteisön jäsenten määrä yli 1400. Ekosysteemin avoimena yhteisönä toimiminen on mm. mahdollistanut Helsingin Urban Tech yrityskehittämön toiminnan Maria 01 kampukselta sekä Nordic Scale up -ohjelman järjestämisen pohjoismaisille scale up-yrityksille. Sekä sijoittajaverkoston että yrityskumppaniverkoston toimijoiden määrää on onnistuttu kasvattamaan. Järjestettävien tapahtumien (yhteisön sisäiset sekä avoimet) on lähtenyt merkittävään kasvuun covid-19 pandemian jälkeen.

Maria 01 laajenemiseen ja toimintamalleihin keskittyvä tavoite etenee hyvin. Hanke on pystynyt rekrytoimaan henkilön events & production -rooliin, jonka tehtävänä on kehittää Maria 01 tapahtumatuotantoa sekä erityisesti hybriditapahtumakokonaisuutta. Digitaalisten palveluiden ja prosessien kehittämiseen on panostettu merkittävästi, joka näkyy asiakkaille parantuneita näkymiä mm. Maria 01 mobiilisovelluksessa sekä members portal verkkopalvelussa. Prosessien osalta on keskitytty kehittämään Maria customer journey-prosessia ja siihen liittyviä osakokonaisuuksia. Tämä kehitystyö jatkuu.

Maria 01 vaikuttavuusraportointi on jalkautettu osaksi vuosittaista raportointia, jossa keskeisenä osana on yritysten vaikuttavuuden mittaaminen ja sen esille tuomien hyötyjen viestintä. Raportissa mitataan Maria 01 startup-yritysten vaikuttavuutta a) ympäristön b) terveyden c) yhteiskunnan sekä d) tietopääoman -mittareilla. Vuoden 2021 analyysin perusteella Maria 01 yritysten nettovaikutus on +23% positiivinen, joka ylittää vertailussa tehdyt analyysit esim. Helsinki Nasdaq yritysten vastaavasta nettopositiivisuusvertailussa.

Hankkeessa on luotu mm. uusi kiihdyttämöpalvelukonsepti, jossa asiakkaana on korealainen KOCCA -vienninedistämisorganisaatio sekä 5 kpl eteläkorealaisia yrityksiä, joista yksi on perustanut toiminnon Suomeen ja Maria 01 kampukselle. Hanke on myös toiminut yhteistyössä Helsinki Business Hubin kanssa 90 Day Finn -ohjelmassa ja tarjonnut Maria 01 yhteisön palveluita osallistujien käyttöön.

Päätöksen perustelut

Hanke on edennyt suunnitellusti ja vuodelle 2023 sidotun rahoituksen myöntäminen hankkeelle on perusteltu.

Hakija on ilmoittanut tulevansa hakemaan innovaatorahaston rahoitusta vuosille 2024-2026. Hankkeen päätyttyä tavoitteena on operoida Maria 01:sta tulorahoituksella sekä kolmen vuoden jatkokaudelle haettavalla innovaatorahaston rahoituksella.

Hakija on aikaisempien rahoituspäätöksen yhteydessä annettujen kehotusten mukaisesti huomioinut tiivistä yhteistyötä muiden Helsingin kaupungin ja siihen liittyvien innovaatio- ja kasvuyritystoimijoiden kanssa esim. Helsingin kaupungin elinkeino-osasto, NewCo, Helsinki Partners ym. ja hankekauden aikana yhteistyö on merkittävästi lisääntynyt.

Helsingin kaupungin Start up Maria Oy:lle antamaa toimintatukea on pidettävä Euroopan unionin perussopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaisena valtiontukena. Tuki myönnetään komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 (yleinen ryhmäpoikkeusasetus) 27 artiklan mukaisena innovaatioklusterille myönnettävänä tukena.

Tuensaajaa Start up Maria Oy –nimistä osakeyhtiötä kohtaan ei ole annettu sellaista komission aikaisempaan päätökseen perustuvaa maksamatonta perintäpäätöstä, jossa tuki olisi julistettu sääntöjen vastaiseksi tai sisämarkkinoille soveltumattomaksi eikä säätiö ole ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisesti vaikeuksissa oleva yritys. Tuki täyttää myös muut ryhmäpoikkeusasetuksen I luvun mukaiset yhteisten sääntöjen edellytykset.

Tuen myöntävän toimielimen päätöksestä tehdään komissiolle yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen liitteen II mukainen jälki-ilmoitus työ- ja elinkeinoministeriön välityksellä sähköisesti.”

Innovaatorahastosta myönnettävä tuki on 338 283 euroa eli 27,8 % tukikelpoisista kustannuksista. Tuki ei siten ylitä 50 % tukikelpoisista kustannuksista. Tukikelpoiset kustannukset sisältävät muun muassa palkkakuluja ja ostopalveluja, mutta ei vuokrakuluja.

13. Slush Oy: Match made in Helsinki: yhteisten toimintamallien kehittäminen helsinkiläisen kasvuyritysekosysteemin sitomiseksi osaksi kansainvälistä yrittäjyysekosysteemiä

Toteutusaika:	05.2022-12.2024	PRR 3599796
Yhteistyötahot kaupungilla:	NewCo Helsinki	
Yhteistyötahot muualla:	Helsinki Partners	
Kokonaiskustannukset:	551 100 €	

Rahoitus-tarve	Innovaatorahasto, € (sidottu: eja 13.6.2022 § 26)	Muu rahoitus, €*)	Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2023	88 733 €	109 007 €	2023	88 733 €
2024	88 733 €	109 007 €	2024	88 733 €
Yht.	177 466 €	218 014 €	Yht.	177 466 €

Hankkeen kuvaus

Slush Oy on edistänyt kasvuyritysekosysteemin hyvinvointia joka syksyisellä Slush-päätapahtumalla sekä pilottihankkeena ympärivuotisella Node by Slush -yhteisöalustallaan. Yhteisöalustan ympärivuotinen tekeminen tähtää kasvuyrittäjien ja sijoittajien yhdistämiseen vuosittaisen Slush-päätapahtuman ulkopuolella. Helsingiltä ja Slushilta puuttuu yhteinen toimintamalli paikallisen kasvuyritysekosysteemin kytkemiseksi osaksi kansainvälistä ekosysteemiä.

Hankkeen ensimmäisenä tavoitteena on kolminkertaistaa Slushin ja Helsingin kaupungin fasilitoimat helsinkiläisten kasvuyritysten ja kansainvälisten sijoittajien kohtaamiset ja arvokkaiden keskusteluyhteyksien luomisen vuoden 2020 tasosta. (Vuonna 2020 Helsinki ja Slush toi Node by Slush-yhteisöalustalle 100 helsinkiläistä kasvuyritystä). Tavoitteen saavuttaminen edellyttää seuraavia toimia:

- Yhteisen toimintamallin luominen Helsingin kaupungin elinkeino-osaston ja Helsinki Partnersin, kanssa helsinkiläisten startupien tuomiseksi osaksi Slushin ympärivuotista Node by Slush -yhteisöä.
- Yhteisen toimintamallin luominen Helsingin kaupungin kanssa kansainvälisten sijoittajakontaktien tuomiseksi osaksi Node by Slushin Matchmaking Sprintejä, jotka mahdollistavat sijoittajien tehokkaan yhdistämisen helsinkiläisten kasvuyritysten kanssa.
- Node by Slush -onlineyhteisön sijoittajatyökalun kehittäminen kansainvälisten sijoittajien laajamittaiseksi tuomiseksi osaksi yhteisöä. Sijoittajatyökalun avulla kansainväliset sijoittajat voivat ympärivuotisesti löytää ja ottaa yhteyttä helsinkiläisiin kasvuyrityksiin.
- How to hack Slush -palvelukonseptin kehittäminen helsinkiläisten kasvuyritysten tukemiseksi Slush-tapahtuman täysmittaisessa hyödyntämisessä kansainvälisten sijoittajakontaktien hankinnassa.
- Investor Office Hours -konseptin kehittäminen osaksi Slush-päätapahtumaa helsinkiläisten kasvuyritysten ja kansainvälisten sijoittajien kohtaamisten kasvattamiseksi.

Toisena tavoitteena on kehittää Slushin Limited Partner -sijoittajatarjoumaa siten, että vuonna 2024 Slushin yhteydessä järjestetään yksi Euroopan johtavista LP-kokoontumisista, joka on vakiinnuttanut paikkansa eurooppalaisiin rahastoihin sijoittavien LP:n vuosikellossa. Lisäksi tavoitteenamme on luoda vuosittain vähintään 10 arvokasta keskusteluyhteyttä kansainvälisten Limited Partner -sijoittajien ja helsinkiläisten rahastojen välillä, joka tulee helsinkiläisten rahastojen kykyä nostaa uusia rahastoja. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää seuraavia toimia:

- GP <> LP Summitin konseptikehitys Limited Partner -sijoittajien ja helsinkiläisten rahastojen yhteen tuomiseksi.
- Kansainvälisten Limited Partner -sijoittajasuhteiden synnyttäminen ja näiden sijoittajien houkuttelu Helsinkiin.

Hankkeen vaihe

Hankkeessa on markkinoitu Node By Slushia ja tuotettu kasvuyrityskäsikirjan ensimmäinen versio. Käsikirjassa tarjotaan ohjeet Node by Slush -yhteisöalustan hyödyntämiseen esimerkiksi sijoittajien

tapaamisessa, rahoituksen nostamisessa, ja tiedon keräämisessä. Lisäksi on tuotettu Node By Slush sijoittajakäsikirjan ensimmäinen versio. Käsikirjassa tarjotaan ohjeet Node by Slush -yhteisöalustan hyödyntämiseen esimerkiksi kasvuyritysten tapaamiseen sekä mentoroinnin tarjoamiseen. Kyseiset käsikirjat tullaan pilottiprojektina jakamaan NewCo:n kasvuyritysverkostolle ja Helsinki Partnesin sijoittajaverkostolle ja levikkiä tullaan laajentamaan sekä käsikirjoja kehittämään projektin edetessä.

Tällä hetkellä Node by Slush sijoittajatyökalu on suljetussa beta-testausvaiheessa, jossa kehitetään tuotetta yhdessä 11 sijoittajan kanssa. Node By Slush tiimi on tuotteen osalta siirtymässä loppuvuoden aikana viidenteen beta-ryhmään, jonka jälkeen alustalla on 15 beta-käyttäjää. Tuote on tällä hetkellä rakennettu vanhalle alustalle, jossa käytetään kolmannen osapuolen alustaa testataksemme, mitä käyttäjät haluavat lopulliselta tuotteelta. Lopullinen tuote tullaan rakentamaan alusta asti talon sisällä ja se tulee osaksi Slush päätapahtumaliitännäistä alustaa.

Slush on suunnitellut kasvuyrityksille suunnatun viestintäkokonaisuuden, joka tulee tarjoamaan kasvuyrityksille vinkkejä Slush-päätapahtuman kokonaisvaltaisessa hyödyntämisessä kansainvälisten sijoittajakontaktien hankinnassa. Uutiskirje- kokonaisuus jaetaan Slushin pääuutiskirjeessä (+70,000 tilaajaa), sekä kohdennetusti tämän vuoden päätapahtumaan osallistuville kasvuyrittäjille.

Pilottiprojektin ensimmäisessä vaiheessa on selvitetty, onko Investor Office Hours-tapahtumille kysyntää. Osana projektia on oltu yhteydessä 30 VC-rahastoon ja kerrottu heille tapahtuman sisällöstä, käytännön asioista, ja tavoitteista. Tapahtuman tavoitteena on ollut tarjota VC-rahastoille mahdollisuus saada lisää näkyvyyttä eurooppalaisessa startup-yhteisössä sekä luoda uusia suhteita helsinkiläisiin kasvuyrityksiin. Prosessin aikana todettiin, että VC-rahastot ovat kiinnostuneita Investor Office Hours-konseptista mutta kokevat sen olevan työläs resurssien osalta hyötyyn nähden. Yleisesti Investor Office Hours-konseptista on kysyntää, ja tapahtuma on hyödyllinen VC-rahastoille, jotka haluavat kasvattaa näkyvyyttään sekä luoda suhteita kasvuyrityksiin. Tulossa on kolme Investor Office Hours-tapahtumaa tietyille rahastoille.

Liittyen limited Partner -sijoittajien tuomiseen Helsinkiin hankkeen päätavoitteiden – vakiintuneen LP-tarjoaman luominen Slushiin ja vähintään kymmenen vuosittaisen GP <> LP -suhteen synnyttäminen suomalaisten rahastojen ja kansainvälisten sijoittajien välille – toteutumista voidaan täysimääräisesti arvioida vasta kolmivuotisen hankkeen päätteeksi. Hankkeen päätavoitteiden saavuttamiseksi tunnistetut toimet etenevät kuitenkin suunnitelmien mukaisesti.

Slush 2022 -tapahtuman yhteydessä järjestetään LP-GP Event ja tapahtumaan osallistuu 20-40 VC-rahastoa ja noin 45 Limited partner -sijoittajaa. Tapahtuman ohjelma koostuu kohderyhmälle kuratoidusta lavaohjelmasta sekä LP-LP ja GP-LP -verkostoitumisesta. LP-GP tapahtuman konsepti on kehitetty kohderyhmähaastattelujen pohjalta, ja konseptin kehitystä ja tapahtuman toteuttamista varten on palkattu henkilö.

Hankkeessa on vuoden 2022 aikana tehty työtä kansainvälisten Limited Partner -sijoittajasuhteiden synnyttämiseksi useilla rintamilla. Innovaatorahaston tuella on lähetetty Slushin tiimiläisiä kansainvälisiin kasvuyrityskeskukseen ensi kertaa pandemian jälkeen. Vuoden 2022 aikana seuraavat matkat ovat toteutuneet tai tulevat toteutumaan: Lontoo, San Francisco, Pariisi, Amsterdam, Kööpenhamina, Lissabon. Matkoilla on toteutettu yhteensä n. 50 tapaamista, joista n. 10 suoraan LP-sijoittajien kanssa ja loput VC-rahastojen kanssa, joiden kautta saadaan kontakteja LP-sijoittajiin.

Matkustamisen lisäksi on tehty aktiivista LP-sijoittajien houkuttelua Helsinkiin Suomesta käsin. On suoritettu tutkimusprojekti, jossa on kartoitettu maailman 350 aktiivisinta LP-sijoittajaa, kontaktoitu näistä 52 ja vahvistettu kahdeksan uuden maailmanluokan LP-sijoittajan osallistuminen Slushiin. Tällä hetkellä Slush 2022 -tapahtumaan on osallistumassa 132 LP sijoittajaa 42 entiteetistä. Vuonna 2021 Slushiin osallistui yhteensä 50 LP sijoittajaa.

Päätöksen perustelut

Koska hanke on pääosin edennyt suunnitellusti, vuodelle 2023 sidotun rahoituksen myöntäminen hankkeelle on perusteltu.

Hankkeen toiminnan tuloksia on pystytty jo hyödyntämään; mm. Node-alustalle on hankkeen ensimmäisten kuukausien aikana rekisteröitynyt jo 103 uutta startupia kun tavoite koko projektin ajalle on 300 uutta rekisteröityjää.

Rahoituspäätöksessä hanketta edellytettiin kiinnittämään huomiota Yhteistyöhön Helsingin kaupungin ja alueen korkeakoulujen yhteisen Kampusinkubaattori -ohjelman sekä muiden pääkaupunkiseudun hautumotoimijoiden ja ekosysteemipalveluiden kanssa. Slush on tehnyt aktiivisesti yhteistyötä NewCo:n ja Helsinki Partnersin kanssa kokonaisuuksien suunnittelussa, sekä hyödyntäen kyseisten tahojen kasvuyritys - ja sijoittajaverkostoja. Yhdessä Kampusinkubaattori-ohjelman kanssa, Slush tuo 10 hautumotoimijaa vierailemaan Slushin päätapahtumaan kahden päivän ajaksi. Slush tarjoaa ensimmäistä kertaa Helsingin ekosysteemitomijoille ilmaislippuja päätapahtumaan (40 kpl). Tällä halutaan varmistaa, että laajasti eri toimijat pääsevät vierailemaan ja oppimaan tapahtumasta.

Edellisen rahoituspäätöksen yhteydessä kehoitettiin hankkeen ohjausryhmän sisältävän hakemuksessa mainittujen tahojen edustajien lisäksi myös hankekonsortion ulkopuolisia Helsingin ekosysteemiä edustavia tahoja. Hankkeen ohjausryhmä päätti kuitenkin ensimmäisessä kokouksessaan, että ohjausryhmän kokoa ei tulla kasvattamaan. Tähän nähtiin erityisenä syynä, yhteistyön joustavuus, keskeisimpien toimijoiden jo mukana olo, sekä Slushin aktiivinen suhdetoiminta ohjausryhmän ulkopuolella.

Avustus Slush Oy:n hankkeeseen myönnetään komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 (yleinen ryhmäpoikkeusasetus, myöh. RPA) 25 artiklan mukaisena tutkimus- ja kehityshankkeisiin myönnettävänä tukena. Hankkeessa on kyse RPA:n mukaisesta kokeellisesta kehittämisestä. Tuensaajakohtainen tuki-intensiteetti on 45 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista tuensaajan ollessa pieni yritys.

Slush Oy:lle ei ole annettu sellaista komission aikaisempaan päätökseen perustuvaa maksamatonta perintäpäätöstä, jossa tuki olisi julistettu sääntöjen vastaiseksi ja sisämarkkinoille soveltumattomaksi eikä Slush Oy ole ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisesti vaikeuksissa oleva yritys. Tuki täyttää myös muut ryhmäpoikkeusasetuksen 1 luvun mukaiset yhteisten sääntöjen edellytykset.

Kaupunginkanslian oikeuspalvelut tekee toimintatuesta komissiolle RPA:n liitteen II mukaisen jälki-ilmoituksen työ- ja elinkeinoministeriön välityksellä. Tuki myönnetään ehdolla, että tuensaaja antaa suostumuksensa RPA:n 9 artiklassa säädettyjen tietojen julkaisemiseen.

Hankkeelle on sidottu rahoitusta myös vuodelle 2024. RPA:n (ks alla) ollessa voimassa vain 31.12.2023 asti vuoden 2024 rahoitus on sidottu hankkeelle ehdollisena (kaupunginhallituksen elinkeinojaosto 13.6.2021 §26). Rahoituksen myöntäminen edellyttää, että EU:n komissio jatkaa asetuksen voimassaoloaikaa vuodelle 2024 tai että tukea voidaan myöntää valtioneuvoston päätöksen mukaisesti muun hyväksyttävän perusteen nojalla.

14.Tech Nordic Advocates ry: Helsinki – Female Tech Founder Frontrunner

Toteutusaika:	1/2022-12/2023	PRR 3599794
Yhteistyötahot kaupungilla:	NewCo Helsinki	
Yhteistyötahot muualla:	Startup Säätio, Women-inTech, Business Finland, Magnusson; KPMG	
Kokonaiskustannukset:	526 424 euroa	

Rahoitus-tarve	Innovaatio-rahasto, € (sidottu: eja 8.11.2021 §20)	Muu rahoitus, €
2023	145 541	117 671

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2023	<u>145 541</u>

Hankkeen kuvaus

Helsinki on teknologisten innovaatioiden, yrittäjyyden sekä ulkomaaninvestointien pioneeri. Tästä huolimatta vain pieni osa kasvu- ja teknologiayrittäjistä on naisia. Helsingin täytyy tulevaisuudessa hyödyntää koko osaajakapasiteettiaan pysyäkseen teknologia innovaatioiden edelläkävijänä, houkutelakseen ulkomaaninvestointeja, lisätäkseen työpaikkoja sekä ylläpitääkseen hyvinvointia ja tasa-arvoa.

Tämä projekti tarjoaa 120 naiselle kertaalleen testatun toimintamallin ja ratkaisut haasteisiin, jotka estävät naisia alkamasta teknologiayrittäjiksi. Mallin juuret juontavat Kanadaan, joka on OECD:n naisyrittäjyyden tutkimuksissa kärkikastissa ja siihen sisältyy: 1:1 mentorointia, yrittäjyystaitojen kehittämistä, suomalaiset ja kansainväliset asiantuntijapalvelut (liiketoiminta, laki, teknologia, viestintä ja niin edelleen), yhteys sijoittajiin, osajiin, menestyneisiin naisyrittäjiin, suomalaisiin- ja kansainvälisiin verkostoihin sekä tapahtumiin.

Suurimman vaikutuksen saavuttamiseksi projekti on tiiviissä yhteydessä laajempaan ekosysteemiin ja ”women-in-tech” verkostoon, jota johtaa ekosysteemin yhteistyökumppaneista ja edustajista kerätty ohjausryhmä.

Helsinki Female Tech Founder Frontrunner (HFTFF) -mentorointiohjelmalla on kolme päätavoitetta:

1. auttaa yrittäjyydestä teknologia-alalla kiinnostuneita naisia aloittamaan yritystoimintaa,
2. auttaa teknologia-alan naisyrittäjiä kasvattamaan yritystensä liiketoimintaan,
3. auttaa teknologia-alan naisyrittäjiä, joilla on jo kasvavaa liiketoimintaa, laajentamaan liiketoimintaansa Suomessa ja kansainvälisesti.

Hankkeen vaihe

Hanke on onnistunut ohjelmalle asetetuissa tavoitteissa raportointikaudella. Ohjelma on toteutettu suunnitelman mukaisesti kolmessa ryhmässä, josta jokainen kestää kuusi kuukautta. Ryhmä 1 (Cohort 1) toteutettiin 03/22 - 08/22, ryhmä 3 (Cohort 2) 06/22 - 11/22 ja ryhmän 3 (Cohort 3) aloitustilaisuus pidettiin syyskuun lopussa. Ryhmän 3 kohdalla ohjelma kestää maaliskuuhun 2023 asti.

Ensimmäisen ryhmän aloitusta jouduttiin siirtämään noin kuusi viikkoa COVID-pandemian vuoksi, jonka vuoksi myös muiden ryhmien aloitus on siirtynyt hieman suunnitellusta. Aikataulua pyritään kuitenkin saamaan kiinni vuoden 2023 ryhmien kohdalla, niin että kaikki kolme ryhmää ovat päättyneet vuoden 2023 loppuun mennessä. Vuoden 2022 kolmeen ryhmään on osallistunut yhteensä 57 naisyrittäjää (ryhmä 3 rekrytointi jatkuu vielä). Kaikissa ryhmissä on ollut/ on yritystoiminnan eri vaiheissa olevia naisyrittäjiä. Ryhmään 1 osallistui 20 yrittäjää, joista 17 läpäisi ohjelman onnistuneesti (palauttivat hyväksytyt liiketoimintasuunnitelman ohjelman lopussa). Ryhmä 2 ja 3 ovat meneillään. Molemmissa ryhmissä on 18 osallistujaa, minkä lisäksi ryhmän 3 rekrytointi jatkuu vielä.

Kaikille osallistujille on nimetty kaksi suomalaista tai kansainvälistä henkilöistä mentoria, joiden kanssa mentorointisuhde on jatkunut/ jatkuu koko ohjelman ajan. Mentorit auttavat yrittäjiä liiketoiminnan aloittamisessa tai kehittämisessä sekä liiketoiminta- tai kasvusuunnitelman laatimisessa.

Lisäksi kaikille ryhmille on tehty Business School -ohjelma, johon sisältyy koulutusta laajasti eri liiketoimintataitojen saralta. Kaikkien ryhmien ohjelmat ovat nähtävissä TNA:n verkkosivuilla

<https://www.technordicadvocates.org/women-in-tech-growth-programme/wit-fn/>.

Osallistujilla on lisäksi pääsy yhteistyökumppaneidemme ja asiantuntijaverkostomme tarjoamiin maksuttomiin "Business Hours" -tapaamisiin, joissa osallistujan on ollut mahdollista saada neuvontaa esim. lakiasioihin, myyntiin ja markkinointiin liittyvissä kysymyksissä. Kysyitin "Business Hour" on ollut lakiasioihin liittyvä neuvonta.

Osallistujille on myös tarjottu mahdollisuus verkostoitumiseen sekä Suomessa että kansainvälisesti TNA:n omien tapahtumien ja Spark Academyn kanssa järjestettyjen mingle-tapahtumien kautta. Osallistujat on lisäksi kutsuttu TNA:n omaan Discord-yhteisöön, ja heille on avattu pääsy TNA:n laajempaan Tech London Advocates ja Global Tech Advocates -verkostoihin. Näiden kautta osallistujat ovat saaneet kansainvälisiä yhteyksiä ja mahdollisuuksia osallistua kansainvälisiin tapahtumiin, kuten London Stock Exchangin pitchaus-tapahtumaan Lontoossa. Hankkeessa on myös tiivistetty yhteistyötä USA:n, Iso-Britannian ja Kanadan suurlähetystöjen kanssa ja rakennettu kansainvälisille markkinoille pääsyä edistäviä ohjelmia.

Ohjelman kaikkien osallistujien määrä on tämänhetkisen tilanteen mukaan 57, joista useampi on kerännyt rahoitusta Suomesta tai ulkomailta sekä yksityisistä että julkisista lähteistä ja palautekyselymme mukaan yleinen tyytyväisyys ohjelmaan on 4,24 (asteikolla 1-5). Ohjelman laatu ja puhujien laatu ovat molemmat saaneet arvion 4,3, ohjelman järjestelyt arvion 4,8, mentorien laatu arvion 4,0 ja verkostoitumisen laatu arvion 3,8. Ohjelman toteutukseen on osallistunut yli 150 suomalaista ja kansainvälistä asiantuntijaa ja mentoria.

Päätöksen perustelut

Hanke on pääosin edennyt suunnitelmien mukaisesti ja vuodelle 2023 sidotun rahoituksen myöntymisen hankkeelle on perusteltu. Tech Nordic Advocates ry:n hankkeelle myönnettävä rahoitus on ehdollinen ja edellyttää, että hankkeen budjettiin vuodelle 2023 sisällytetty muu rahoitus varmistuu.

Hankkeelta edellytetty vastinrahoitus vuodelle 2022 vahvistui ja hanke on rahoituspäätöksen kehotusten mukaisesti muodostanut yhteisen ohjausryhmän The Startup Shortcut Oy:n hankkeen kanssa. Hankkeet ovat suunnitelleet toimintonsa niin, että ne täydentävät toisiaan. Hankkeiden yhteistyöstä on myös annettu innovaatorahaston edellisessä rahoituspäätöksessä edellytetty välitarkastus. Hankkeiden saumatonta yhteistyötä tulee jatkaa vuoden 2023 ajan.

Tech Nordic Advocates ry:n saama tuki ei ole valtiontukea, koska tuen saaja ei harjoita taloudellista toimintaa kilpailluilla markkinoilla. yhdistyksen tarkoituksena on edistää ja laajentaa Suomen sekä muiden Pohjoismaiden ja Baltian maiden startup- ja scaleup-yritysten ja teknologiasektorin yhteistyötä ja kasvua. Yhdistyksen tarkoituksena on lisäksi edistää Suomen, muiden Pohjoismaiden ja Baltian maiden teknologiakeskusten yhteistyötä ja kasvua yhdessä globaalien teknologiakeskusten kanssa, sekä ohjata sijoituksia Suomeen tarjoamansa yhteistyöverkoston Tech Nordic Advocatesin kautta.

15. The Startup Shortcut Oy: Women's Academy / The Shortcut Spark Academy

Toteutusaika:	11/2021 – 12/2023	PRR 3599792
Yhteistyötahot kaupungilla:	Kaupunginkanslian elinkeino-osasto, yrityspalvelut-yksikkö	
Yhteistyötahot muualla:	Yksityisyrittäjäin säätiö, Google, Espoon Kaupunki, Business Finland, International Working Women of Finland ry, Tech Nordic Advocates	
Kokonaiskustannukset:	321 893 euroa	

Rahoitus-tarve	Innovaatio-rahasto, € (sidottu: eja 8.11.2021 §20)	Muu rahoitus, €
2023	90 465	68 000

Rahoitusesitys	Innovaatorahasto, €
2023	80 628

Hankkeen kuvaus

Kasvuyritysten perustajista vain 6% ovat naisia ja riskirahastojen sijoituksista vain 1% Suomessa suuntautuu naisten perustamiin yrityksiin. Women's Academy tähtää tasa-arvoistamaan startup-ekosysteemin sukupuolijakaumaa kehittämällä erityisesti naisten yrittäjyyttä tukevan mentorointi- ja koulutusohjelman.

Ohjelma tarjoaa 60-80 hengelle vuodessa koodauksen, digitaalisen markkinoinnin ja yrittäjyyden koulutusta, henkilökohtaista mentorointia ja tukea yrityksen perustamiseen ja pyörittämiseen. Ohjelman päätteeksi osallistujat voivat kilpailla alkupääomasijoituksesta, jonka turvin on mahdollista hakea Business Finlandilta suurempaa tukea. Ohjelmasta valmistuttuaan yrityksen perustaneilla osallistujilla on mahdollisuus liittyä Tech Nordic Advocatesin kansainväliseen mentoriverkoston.

Hankkeen tavoitteena on:

1. Kehittää naisyrittäjyyttä tukeva ympäristö tavalla, joka tuottaa uusia naisten perustamia kasvuyrityksiä ja on toistettavissa
2. Tarjota mentorointia ja elintärkeitä verkostoitumismahdollisuuksia naisyrittäjille
3. Yhdistää naisten perustamia kasvuyrityksiä ja sijoittajia

Hankkeen vaihe

Alkuvuodesta ja keväällä on toteutettu yrittäjyyden ja growth hackingin moduulit, joista on saatu erinomaista palautetta. Yrittäjyyden moduuliin osallistui 27 ja growth hacking:iin 25 osallistujaa. Käynnissä olevalla Full Stack-kehitysmoduulissa on mukana 23 osallistujaa. Samanaikaisesti on tarjottu ammatillista ja henkilökohtaista kasvua tukevaa työpajojen sarjaa "Spark Lite" kaikille osallistujille sekä niille, jotka eivät ole päässeet varsinaisiin akateemisiin moduuleihin mukaan. Siihen on tähän asti osallistunut 39 henkeä. Kaikille Spark Akademian osallistujille on myöskin tarjottu henkilökohtaista mentorointia. ohjelmista valmistunut 45 hlö joista 4 perustanut yrityksen ja 9 työllistynyt.

Palautteen perusteella ohjelmaan osallistuneet ovat kokeneet ohjelman rakentavan ja vahvistavan heidän yrittäjyystaitojaan, erityisesti tuoteportfolion luomista ja yritysideoiden validoimista. Osallistujat kokivat ymmärtävänsä paremmin suomalaista yrittäjyyskenttää sekä miten tuoda heidän tuotteensa ja palvelunsa markkinoille.

Ohjelman aikana on luotu verkostoitumismahdollisuuksia yhteistyössä Tech Nordic Advocates'in kanssa. Spark Academyn ja Tech Nordics Advocate ohjelmia yhdistävä tapahtumasarja "Spark & TNA Mingle" on toteutunut kahdesti ja tulee jatkumaan säännöllisesti keväällä 2023. Yrittäjiä, sijoittajia ja ekosysteemiä yhdistävä illallistapahtuma "Eat and Greet" toteutettiin ensimmäisen kerran syyskuussa. Loppuvuodelle on suunniteltu toinen sijoittajia, ekosysteemiä ja naisyrittäjiä yhdistävä illallinen "Meet & Greet 2", sekä Tech Nordic Advocates'in kanssa toteuttava akatemian parhaita yrittäjiä, sijoittajia ja ekosysteemiä yhdistävä Female Founder pitching-kilpailu.

Ensi vuoden fokus tulee olemaan vielä tarkemmin startup yrittäjyydessä ja tärkeimmät muutokset tulevat olemaan sekä markkinoinnissa että osallistujien valinnassa. Ensi vuoden valinnoissa keskitytään

tähän vuoteen verrattuna vielä tarkemmin osallistujien motivaatioon ja yritysideoiden laatuun. Ohjelmasisältöä tullaan myös kehittämään tämän vuoden moduuleista saadun palautteen ja kokemusten pohjalta.

Koulutusohjelman nimi muutettiin alkuperäisestä Women's Academy -työnimestä inklusiivisempaan The Shortcut Spark Academyyn, jotta ohjelma ottaisi huomioon myös sukupuolivähemmistöt.

Päätöksen perustelut

Hanke on edennyt suunnitelmien mukaisesti ja vuodelle 2023 sidotun rahoituksen myöntäminen hankkeelle on perusteltu.

Hankkeelta edellytetty vastinrahoitus koko hankeen ajaksi vahvistui vuoden 2022 alussa ja The Shortcut päivitti budjettinsa asetettujen ehtojen mukaiseksi. Hanke on rahoituspäätöksen kehotusten mukaisesti muodostanut yhteisen ohjausryhmän Tech Nordic Advocatesin hankkeen kanssa ja hankkeet ovat suunnitelleet toimintonsa niin, että ne täydentävät toisiaan. Hankkeiden yhteistyöstä on annettu myös edellisen rahoituspäätöksen yhteydessä vaadittu välitarkastus. Hankkeiden saumatonta yhteistyötä tulee jatkaa vuoden 2023 ajan.

Toimenpiteeseen sisältyvä tuki, joka on määrältään 80 628 euroa, myönnetään vähämerkityksisenä tukena eli ns. de minimis -tukena. Tuen myöntämisessä noudatetaan komission asetusta (EU) 1407/2013, annettu 24.12.2013, perustamissopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen (EUVL L352, 24.12.2013).

Hankkeelle esitettävä rahoitus on pienempi kuin rahoitushakemuksessa on esitetty, koska yhtiön ja sen konsernin saamat tukisummat muuten ylittäisivät de minimis -tuen rajoituksia. The Startup Shortcut Oy:ltä edellytetään, että hakija toimittaa innovaatorahastolle päivitetyn budjetin ja hankesuunnitelman, jotka vastaavat hankkeelle myönnettyä rahoitusta.